

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LX

Kovas — March 12, 1975

Nr. 20

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

UŽSIENIO POLITIKA

Kissingerio kritikos šviesoje

Viskas šiame pasaulyje turi savo galą. Ta taisyklė taikytina ir briliantinei Valstybės Sekretoriaus karjerai. Tiesa, jis dar neatsitaisydino ir turi daug šalininkų, tačiau jo kritikų skaičius didėja. Dar blogiau, kad Watergate skandalo pasekoje atgijęs politinio gyvenimo moralumas vis daugiau varžo jo veiklą, kurios geriausia pusė kaip tik buvo intriga ir iniciatyva.

Didžiausias priekaištas Kissingerio politikai yra tai, kad ji slapta ir nemorali. Kai tą paskutinį priekaištą jo šalininkai su pasipiktinimu atmetė, vienas iš smarkiausių Kissingerio kritikų N.Y. Times Anthony Lewis cituoja dabar taip aktualų Cambodijos pavyzdį. Krašto, kurio likimas turi būti ant Kissingerio sąžinės. "Kai Kissingeris pradėjo eiti pareigas 1969 metais — išvedžioja Lewis — Cambodija buvo išimtinai ramus ir laimingas kraštas, nepaisant to, kad Vietnamo komunis-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

ti, kad Kissingerio politika nebuvo sėkminga, tačiau kokia jai yra alternatyva? Amerika turėtų susitraukti į savo kiautą, leisdama savo piliečiams siekti laimės, kaip ja jie kiekvienas atskirai supranta? Ką panašaus ji jau darė po pirmojo pasaulinio karo, kas tik privedė prie antrojo pasaulinio karo!

Ne, JAV negali pasitraukti iš likusio pasaulio, pačios sau nesudarydamos pavojaus. Jos turi vesti aktyvią užsienio politiką, kuri, aplamai imant, nebuvo labai nesėkminga. Negalima užmiršti, kad politika yra galimybų išnaudojimo menas, o ne moralė. Labai būdingą pavyzdį kas yra politika davė ta pati Cambodijos agonija.

Kad paskatintų kongresą duoti prašomų lėšų, administracija nusiuntė į Saigoną bei Cambodiją kongreso delegaciją, jos tarpe ir aršius JAV įsivėlimo į Indokiniją

priešininkus kaip Californijos kongresmaną respublikoną McCloskey. Galima būtų tikėtis, kad jis grįžęs tik pakartos savo seną giesmę. Iš tikro jis grįžęs pragydo kitaip. Girdi, Cambodijoje taip karštai kovojama, kad nelaisvių neįmanoma. O tai reiškia, kad komunistai laimėjo, savo priešus išplėšė. "Mes pradėjome tą karą — aiškina kongresmanas — už tat mes atsakingi už mums patikėjusių žmonių gyvybes!". Galimas daiktas, kad jis dabar balsuos už tą paramą ... humaniško sumetimais.

Čia jis pasidaro artimas Kissingeriui, kuris sako, kad pati Cambodija nėra gyvybiniai svarbi Amerikai, tačiau atėmimas jai pagalbos sumažins pasitikėjimą JAV bėmis. Tai esą 'credibility matter'. Tą 'credibility' Kissingeriui atėmė ne tik Cambodijos byla, daug daugiau jos neteko Nixonui kritus, nepadidino jo ir dabartinė kritika. Jis teturi savo asmeninį svorį, už jo nestovi didžiausia pasaulio galybė, tuo pačiu jis ir netenka galimybių, kurias galėtų išnaudoti.

LIBERTY RADIJAS
KASDIEN KALBĖS Į
LIETUVĄ

Liberty radijas, nuo sausio 4 d. turėjęs savaitines programas lietuvių kalba, nuo kovo 2 d. pradėjo duoti programas Lietuvai kasdien. Programos bus kartojamos, taigi kasdien į Lietuvą bus kalbama 9 valandas. Bus duodamos žinios, spaudos apžvalgos, naujų įvykių analizės, informacijos apie lietuvių gyvenimą išeivijoje ir tėvynėje.

Ypač bus plačiai informuojama apie lietuviškojo jaunimo užmojus ir veiklą. Programoje "Jaunimas kalba į jaunimą" bus duodama progos bus kalbama naujai atvykusiems, informuojant Lietuvos jaunimą apie gyvenimą demokratiname krašte. Bus skaitomos jaunųjų rašytojų kūrybos ištraukos, perteikiamos į Lietuvą "Lie-

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio Gintaro šokėjai atliekant programą Toronto miesto rotušės aikštėje. Gintaro ansamblis, švenčias 20 metų sukaktį, kovo 16 koncertuos Detroite ir kovo 22 d. Chicagoje.

JAV GINKLUOJA ARABUS

Pasaulio žinių tarnybos yra beveik nenutrūkstamai perpildytos pranešimais apie bet kokius įvykius

tuvos Bažnyčios Kronikos" žinios, paminimos sukaktys.

Vyriausias Liberty radijo redaktorius, parūpinęs lietuvišką programą, yra J. Laučka. Jam talkina sociologas K. Čeginskas, buvęs Lietuvos valstybinio radijo tarnautojas A. Levinas ir neseniai iš Lietuvos atvykęs jaunas žurnalistas A. Kacas.

Programos girdimos Vilniaus laiku 2, 4, 9 val. ryto ir 5, 7 ir 10 val. vak. bangomis 41, 17, 25, 31 m.

BRONIUS AUŠROTAS

Art. Rytuose, o ypač Izraelyje. Taip vadinamai 'pasaulio' palankiai nuomonei sudaryti ir nuteikti apie Izraelį be atvangos darbuojasi visos JAV medijos šakos. Tačiau nežiūrint tų tarnybų milžiniškų pastangų, Amerikos plačioji visuomenė, kaip parodo paskutiniai 'nuomonių istaigų' atsiklausimai, nėra pasirengusi leisti JAV vyriausybei įsivelti į Vid. Rytų karštas avantiūras, kad užgrobus arabų žibalo šaltinius ar išgelbėjus Izraelį.

Taigi nenuostabu, kad proizraeliškų pašnekesių ar su Dajanu ar su Sadatu mirgėte mirga JAV spauda ir TV spec. žinių laidos. Visų tų medijos bombardavimų tikslas nuteikti JAV visuomenę, kad ir pastaroji, kaip ir JAV vyriausybė ir Kongresas būtų beveik besąlygiškai įsipareigojusi gelbėti žydų valstybę bėdos atveju. Kodėl? Ar JAV gyvybiškai svarbūs strategiški taškai yra sutelkti Izraelyje? Joks strategas to nepatvirtina.

Tos gelbėjimo akcijos svarbiausias ir nepavargstas riteris yra ne kas kitas, bet JAV Valst. Sekretorius H. Kissingeris. Jausdamas stiprų ir beatodairinį bolševikų spaudimą, dėl per ilgai užsitęsusių žydų užspyrimo atsitraukti iš okupuotų žemių, H. Kissingeris III.5. ir vėl išskubėjo į Art. Rytus: Egiptą, Siriją, Izraelį ir kitus arabų kraštus. Normalios diplomatijos veikloje tai yra neįtikėtinas JAV valst. sekretoriaus pareigų suniekinimas, kad jis asmeniškai privalėtų dėti su arabų ar sionistų atstovais dėl kiekvienos kvadratinės pėdos žemės iš kurios privalo žydai atsitrauk-

ti ir kurią jau seniai privalėjo apleisti, vykdydami JT Saugumo Tarybos nutarimus. Tikimasi, kad šį kartą Kissingeris nusivežė su savimi į Izraelį ne "vien tik morkas, bet ir griežtus primimus", kas galėtų ateityje atsitikti, jeigu Izraelis atsisakytų vykdyti sveiko proto diktatą.

Ryšium su tokia proizraeliška akcija du įtakingieji JAV savaitraščiai, Time ir Newsweek paskutinių dviejų savaitių bėgyje "kalbėjosi su Sirijos prezidentu Assadu, Izraelio — Dajanu, Egipto — Sadatu". Suprantama, kad arabų vadai gynė savo pozicijas, gi Dajanas puolė ne tik arabus, bet ir Kissingerį, teigdamas, kad "K. negali viską žinoti nei apie Kiniją nei apie Art. Rytus". (Žinoma, tai yra šventa tiesa!)

Be to Newsweek savaitraštyje II.24. tilpo ilgas JAV valdžiai nepalankus pranešimas, kad "JAV karininkai pasidavė arabams, apmokydami pastaruosius kaip panaudoti amerikoniškus moderniškus ginklus". Neįtikėtina, kad tokių įvairiausių naikinimo priemonių, JAV 1974 m. pardavė į prie Persijos įlankos prisiglaudusias valstybes-valstybes net už 4 milijonus dolerių, kas sudarė beveik 50% visam pasauliui JAV parduotų ginklų.

Suniekinimui JAV kariškų instruktorių, straipsnis 'papoštas' negražia karikatūra, kurioje JAV karininkas, panašus į gorilą, barabarą šaulį sėdintį ant kupurio: "Kvaily! Nešaudyk į JAV lėktuvus. Kiek kartų tau kartojau nešaudyti į amerikiečių lėktuvus".

Straipsnyje rašoma, kad "Saudi Arabija sudariusi su Vinnel Co., Californijoje, (Nukelta į 2 psl.)

tai naudojo jo rytinį pakraštį. 1969 metais Amerikos lėktuvai pradėjo jį bombarduoti, slapta. 1970 m. per versmas atidavė valdžią Lon Nol, išprovokuodamas pilietinį karą. Amerikos kariuomenė į jį įžengė. Prasidėjo masinis Amerikos įsivėlimas. Kissingeris buvo tos politikos pagrindinis autorius, ją vedęs nepaisant kongreso nepritarimo".

Kaip žinome, dabar Cambodiją baigia užimti komunistai. Jei kongresas ir duos administracijos prašomus 222 milijonus ar mažiau dolerių, ta suma jos neišgelbės, bet tik leis išsilaikyti iki birželio mėn. prasidedančio lietingo sezono. Kartu reikia atsiminti, kad komunistai sudaro rimtesnį pavojų amerikiečių pradėtam 'oriniam tiltui' į sostinę Phom Penh ne kiniečių 107 mm raketom, kurios esančios labai netaiklios, bet iš vyriausybės kariuomenės atimtom ar pačių karių parduotom amerikiečių patrankom!

Taip žiūrint, reikia sutik-

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro delegacija Vasario 16-sios minėjimo proga, vasario 13 d. pas merą Coleman A. Young. Iš kairės: Jurgis Mikaila, Vilija Baukytė, meras C.A. Young, Antanas Norus, delegacijos vadovė Stefanija Kaunelienė ir Vincas Tamošiūnas.

■ Laiškai Dirvai

Dėl finansinės paramos etninėms grupėms

Gerbiamas p. Redaktorau,

Š. m. sausio 15 d. Dirvos skiltyje p. J. P. Palukaitis redakcijai rašytame laiške pageidauja platesnių žinių kiek tai liečia mano straipsnį "Kalėdinė dovana tautinėms grupėms" (Dirva, 1975 m. nr. 2) ir jame esamą teigiamą, jog etninių studijų įstatymų Kongreso 1974 m. paskirta finansinė parama nuėjusi į JAV universitetus.

Atsipašydamas p. Palukaitis ir Dirvos skaitytojų už uždelsimą su atsakymu (sausio-vasario mėnesiai LB tikras darbmetis laisvinimo veiklos srityje!) statistiniais duomenimis bandysiu paryškinti ir kiek kvalifikuoti savo teigimą.

JAV švietimo įstaiga (U. S. Office of Education) 1974 metais iš viso gavo 1,026 prašymus etninių studijų įstatymu paskirtai finansinei paramai suteikti. Prašiusiųjų tarpe būta 149 etninių-tautinių grupių: indėnų (25), juodųjų (15), žydų (9), lenkų (8), ukrainiečių (6), vengrų (3), estų (2) ir t.t. Prašymus įteikusios keturios lietuvių institucijos — JAV LB švietimo Taryba, Balzeko lietuvių kultūros muziejus Chicagoje, Lietuvių Opera Chicagoje ir Lietuvių Media kolektyvas iš Bostono. Nei vie-

nam lietuviui vienetai parama nebuvo paskirta.

Iš 1,026 prašiusių, finansinė parama JAV švietimo įstaigos buvo suteikta tik 42. Šios 42 paramą gavusias institucijas suskirstytinos sekančiai:

(24)—universitetai ir kolegijos;

(12)—valstybių (state) mokslo organai, vietovių valdinės mokyklos, universiteto profesorų profesinės sąjungos;

(3)—etninės grupės — japonai Kalifornijoje, kubiečiai New Mexico ir žydai (B'nai Brith) New Yorke;

(2) muziejai;

(1) švietimo srities tyrimų laboratorija.

Iš 1974 metais paskirstytų sumų įvairiems projektams įgyvendinti, lietuviams šioji tokį dėmesį gauna Clevelando miesto viešųjų mokyklų ir Illinois universiteto (Southern Illinois ir Chicago Circle) projektuose. Taip pat yra galimybės, kad lietuviams bus teiktasi paliesiti Southeast Michigan, Buffalo City School District ir Rutgers universiteto vykdomuose projektuose. Būtina iškelti, kad šiuose projektuose lietuviams bus liečiami kaip viena iš daugelio tautinių-etninių grupių ir nors lietuviams tenka prisidėti talka bei patarimais, jie pačių projektų neadministruoja. Apskaičiuojama, kad iš 1974 metais paskirstytos virš 2 milijonų dolerių sumos, lietuvių tautinės grupės studijoms atitenkanti netiesioginė parama neviršys 10,000.

J. P. Palukaitis savo laiške kelia klausimą ar nevėrtėtų mums protestuoti dėl vienšališko paramos skirstymo ir stengtis "išsukti kongresinius tyrinėjimus ir susilaukti įstatymo, apvaldančio tą pragaistingą švietimo įstaigų biurokratų veiklą". Esu nuomonės, kad vertėtų palaukti ir stebėti

bei rinkti faktus kiek tai liečia 1975 metų fondų skirstymą. administruojas vyriausias pareigūnas yra pakeistas kitu. Pirmasis buvo akademikas ir šiuo metu vėl yra grįžęs dirbti į universitetą. Bus įdomu stebėti kiek dėmesio rodys naujasis vadovas etninių - tautinių grupių prašymams. Jam yra gerai žinoma, kad 1974 metų fondų skirstymu taip vadinamieji "etnikai" yra nepatenkinti ir šiuo klausimu, įstatymo sponsooriui sen. R. S. Schweiker, nepasitenkinimą yra išreiškę JAV LB, National Confederation of American Ethnic Groups, ukrainiečiai, lenkai ir t.t. Tačiau prieš išeidami į platesnius protestus turime patys save apsaugoti nuo bet kokių biurokratų priekaištų liečiančių prašymų surašymą bei dokumentavimą. Valdžios bet kokiai paramai gauti taisyklės yra komplikotos. Jos dar komplikotesnės etninių studijų paramai gauti. Netenka abejoti, kad universitetams bei valstybių institucijoms turint savo advokatus ir tarnautojus visą darbo dieną pašvenčiančius priėjimui prie įvairių fondų, ši problema lengviau sprendžiasi...

Baigiant, noriu suminėti, kad prašymai 1975 metų įstatymu pramatyti 1,8 milijonų dolerių paramai gauti JAV švietimo įstaigai turi būti įteikti iki š. m. kovo 21 d. JAV LB švietimo darbuotojai vėl ruošia projektą paramai gauti. JAV LB Krašto Valdybos nariai yra kreipęsi į keletą asmenų projektams paruošti specifinėse srityse, kurios dominuoja svetimtaučius, o taip pat tikėtų vartojimui lituanistinėse mokyklose. Taip pat JAV LB Visuomeninių Reikalų Taryba, Lituanistikos Instituto pirmininkui dr. J. Gimbutui pritarus, yra išsiuntinėjęs visą informaciją medžiagą prašymams paruošti ir bendralaiškį skatinantį visus JAV gyvenančius Lituanistinio Instituto narius prašyti paramos turimiems veiklams išleisti ar moksliniams projektams įgyvendinti. Norintieji gauti papildomų informacijų yra prašomi kreiptis į JAV LB Krašto Valdybą.

Algimantas S. Gečys

Keletas pastabų dėl korespondencijų

Kartais man tenka lankyti vienur kitur įvairius rengimus, subuvimus, parodas, koncertus, susirinkimus ir susitikti su įvairių pažiūrų, profesijų žmonėmis. Be to, tenka pasikeisti nuomonėmis ar dalyvauti diskusijose.

Retkarčiais stebint iš šalies atrodo, kad saulutę užgūlė tamsūs debesėlis, kuris išsiplėję didesnį ir sukels audrą. Laimei tas debesėlis nuslenka ir vėl saulutė šviečia. Taip buna ir mūsų paprastame, komplikuotame gyvenime.

Mano manymu kas liečia korespondavimą su spauda ir pasitaiko vienu, kitu nesklaidumu ar nuomonių skirtumų ir iš to reiskiasi mažesnės ar didesnės diskusijos ir kad to viso galėtų išvengti reiktų atsižvelgti į šias aplinkybes. Lankantiems korespondentams įvairius subuvimus, susirinkimus, koncertus, parodas ir t.t. reiktų daugiau dėmesio atkreipti į pristaty-

nint rengėjų pavardes pirma reiktų patikrinti vietoje susijungiant su valdybomis ar rengimų komisijomis, žinoma, jei korespondentas abejoja ar tas ar kitas pristatė eksponatus ar dalyvavo rengimuose. Tuomet mes išvengtume daug nesupratimų ir bereikalingų disputų, kurie apsunkina susirinkimus ar rengėjus, nes vieni žmonės jautresni ir daugiau į tai reaguoja, kiti mažiau. Jeigu ir tuomet tų paklaidų įvyktų, tai bus atsakomingsos valdybos ar rengimų komisijos, kurios stengsis įvykusias paklaidas atitaisyti, bet nekalinti korespondentų, redakcijų ir tuo būdu palengvinsime redakcijas nuo bereikalingų atitaisymų.

Redakcijos turi daug darbo, kurios kasdien užverstos šimtais straipsnių ir visa tai guli ant redaktoriaus ir jo tarnautojų pečių. Redakcijose dirba žmonės pasišventę už nedidelį atlyginimą. Turime visa lietuviška visuomenė su jais kooperuoti, ypač korespondentai.

Vietiniai korespondentai, kurie seka vietos apylinkės gyvenimą — pulsą, rašydami straipsnius be jokio atlyginimo, aukodami savo liuosą laiką, stengiasi kaip galima greičiau visus įvykius aprašyti ir jeigu viena ar kita klaida pasitaiko, gal būt ne visai iš jų kaltės, tai reiktų į tai visuomenei ar vienam, kitam kritikai šalčiau į tai pažiūrėti.

Kritikuoti korespondentus ar redaktorius yra daug lengviau, negu ką nors sukurti. Juo vietos apylinkė turi daugiau rašančių žmonių į laikraščius, tuo visiems bus naudingiau ir bus paskatinimas kitoms kolonijoms, kad dar lietuvių būjoja, žydi.

Galima kelti susirinkimuose ar subuvimuose negeroves, paklaidas, bet kartais nereikia per karštai pasisakyti prieš korespondentus ar redakcijas. Jeigu niekas ar labai mažai rašys, tai tuomet mūsų kad ir didžiausias veikimas bus mažai žinomas platesnei visuomenei ir mūsų laikraščiai neturės pakankamai žinių apie lietuvišką veikimą — pulsą, ir mums patiems laikraščiai pasidarys mažai įdomūs. Reikia vienu ir kitu artimo bendradarbiavimo, kad galėtume ilgiau išlaikyti tą lietuvišką pulsą, kuris palaiko visų mūsų lietuvišką gyvenimą.

Savo viena kita pareikšta nuomone nenoriu nieko užgauti, bet rašantiejiems daugiau atidumo, o skaitantiejiems laikraščius daugiau respekto kitiems.

Antanas Garmus
Juno Isles, Fla.

PATIKSLINIMAS

Dirvos vasario mėn. 21 d. laidoje laikraščio bendra-

Dėl tautos išgamos vardo įamžinimo

Neseniai išėivijos spaudoje skaičiau žinutę, kad į Lietuvį Fondą įnešta tam tikra suma su tikslu įamžinti Lietuvį Fonde Salomėjos Bačinskaitės-Neries vardą.

Mirusiuosius pagerbti labdaros arba visuomeniškos reikšmės darbu, auka ir paminimu gražu ir kilnu. Ir kalbėti prieš tokį mirusiojo asmens pagerbimą būtų neįmanoma ir keista. Tačiau, kaip atrodo, nėra taisyklės be išimties. Lietuvį Fondas sukurta su didžiu lietuviško patriotizmo akcentu. Net gi visas fondo kapitalas užrašytas Laisvajai Lietuvai, kuri, mes tvirtai tuo tikime, atsikurs sovietinei okupacijai praėjus. Tada visi Lietuvį Fondo sukėlimo dalyviai gaus tinkamą už jų patriotizmą atpildą. Laisvoji Lietuva ilgai globos jų vardus ir naudos jų auką savo kultūrai statyti.

Be kaip įamžinti patriotiniame Lietuvį Fonde vieną iš ryškiausių lietuvių tautos išgamų, poetę Salomėją Nerį, kuri giedojo li-tanijas lietuvių tautos naikintojams, jų atomanui Stalinui, tuo talkindama genocidui, terorui, trėmimams ir visoms be skaičiaus lietuvių tautos kančioms. Ji išbėgo kartu su okupanto gaujomis ir sugrįžo atgal, ir matydama, kaip tauta naikinama, kaip žudomi lietuvių laisvės kovotojai, nenustojė gilvinti Maskvos botagą ir šlo-jotiną!

Kaip gi pasijus visi 3500

darbis gražiai aprašė mūsų kolonijoje šauniai praėjusią Lietuvį Dieną. Tačiau buvo išleista keli svarbesni tos didžiulės šventės įvykiai.

Tuoju po atidarymo, sugiedojus himnus, A. Zotovaitė į salę įvedė uniformuotų vietos skaučių grupę, kuri visų didžiam nustebimui grakščiai pašoko lietuvišką "Kalvelio" šokį. Skautes šio šokio pamokė R. Zotovienė. Be suminėtu jūros kriauklių išdirbinių parodos dalyvių toje parodoje dalyvavo dar ir Irena Kapčienė. Be to Lietuvį Dienos parodoje ypatingai gražių spalvingais tautiniais rūbais papuoštų lėlių rinkinį išstatė A. Papienė. Ji pati šias lėles ir jų stilingus tautinius rūbus šiai parodai pagamino.

Valgių skyrių be paminėtų Biliūnienės ir Juozaitienės (ne Juozapaitienės) dar tvarkė Butkienė ir Vaišvilienė.

Be to, sekmadienį, vasario mėn. 16 d. naujai pastatytoje St. Paul of the Cross bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Šv. Mišias atnašavo ir įspūdingą iškilmę pritaikintą pamokslą pasakė kun. Albinas Bielskis.

J. Daugėla

Lietuvių Fondo nariai, atsidūrę per kvaišą išdaigą vienoje greitoje su tautos igama? Šia prasme auka nėra auka, bet tam tikros rūšies provokacija. Atseit, evangeliskai, sugrįžo paklydėlis vaikutis ir tėvelis priėmė jį savo glėbin. Salomėja Neris nesugrįžo į lietuvių tautos malonę. Iki pat savo gyvenimo pabaigos ji niekinė Laisvos Lietuvos idėją ir pasimirė labai simboliškai — Kremiaus ligininėje.

Tuo laiku, kada ją gydė Kremiaus ligininėje, Lietuvos miestelių šventoriuose ir patvoriuose bolševikai mėtinėjo nužudytų partizanų lavonus...

Kyla klausimas: iki kokio laipsnio lietuviai gali būti, tariamai, atlaidūs ir mielaširdingi. Bibliškasis, sūnaus palaidūno pavyzdys nelabai čia tinka. Biblijoje sūnus pats sugrįžo pas tėvą, o Salomėją kiša į Lietuvį Fondą, per gvoltą, per triuką. Gal toliau, pasiūlys tam Fondui ir Salomėjos eiles išleisti ir jos vardu kokią lietuvišką šeštadieninę mokyklėlę pavadinti. Tai vis, matai, vardo įamžinimas!

Šią išgamą jau įamžino Kaune okupanto satrapai. Išrovė žuvusiųjų laisvės kovų paminklą iš Karo Muziejaus, išmetę garsiąją Zikaro "Laisvės" statulą, okupanto satrapai pastatė ten Salomėjos Neries statulą.

Argi tokias "asmenybes" tinka "įamžinti" tyrai patriotiniame Lietuvį Fonde?

O kaip bus, tokiu įamžinimu tradiciją įvedus, toliau. Atsiųs tūkstantį — įamžink Antaną Sniečuką! Atsiųs kitą tūkstantį — įamžink Raudonojoje Aikštėje Maskvoj pūvantį patį Leniną. . . Pagalvokime ir nutarkime! Dvejoti netinka.

Č. Rėmius

JANITORIAL PEOPLE

We are now accepting applications for full and part time work in the greater Hartford areas.

All applicants must bring 2 written references on letterhead at the time they come in to fill out an application.

All applicants must apply in person only on Monday and Wednesday.

BUILDING

MAINTENANCE CORP.

108 Constitution Plaza
Hartford, Conn.

(203) 525-2112

(20-7)

PHYSICIAN WANTED

FULL-TIME PHYSICIAN for modern 350 bed Intimacy and Extended Care Facility in growing Orange County, in Goshen, New York. Attractive salary with excellent County employee benefits (retirement plan and hospitalization provided) New York State License necessary.

Write to: Michael Teachin, M.D.
Medical Director

ORANGE COUNTY

HOME & INFIRMARY

P. O. Box 59

Goshen, New York 10924

(20-23)

WANTED 1ST CLASS SKILLED ELECTRIC MOTOR REPAIRMEN Skilled in all phases of electric motor repairing. Profit sharing, retirement program, hospitalization insurance, Relocation expenses allowed, stock participation available.

HARRISON ELEC. INC.

P. O. Box 531

Michigan City, Ind. 46360

(16-19)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKONAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Ne spausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

SOVIETINIS MENININKAS TURIS BŪTI PROPAGANDISTU...

Sovietinis menininkas (muzikas, dailininkas, literatas) neturi kūrybinės laisvės. Jų kūrybinei energijai uždėtos stiprios režiminės kamanos. Jie gali planuoti ir kurti tik tuos veikalus, kurie tarnauja sovietinei propagandai. Apie šią fanatišką režimo prievartą kūrybiniame gyvenime žino laisvasis pasaulis, ta prievarta šlykštis ir ją smerkia. Ši režimo prievarta vykdoma ir ok. Lietuvoje. Pro partinius cenzorius negali praeiti joks veiklas (muzikos, dailės, literatūros), kuriame partiniai cerberiai pastebės režimo propagandą įtartiną savybę.

Natūralus noras kiekvienam individui būti savimi. Tai itin ryšku kūrybiniame pasaulyje. Todėl ir sovietiniai kūrybos žmonės, siekdami savo veikaluose savitumo, būdami labiau ar mažiau ištikimi gyvenimo tiesai, ieškodami artesnio ryšio su auditorija, su skaitytojais, papildo tipinių, sovietinių "nuodemių". Partiniai cenzoriai dažnai atranda tokias nepilietiškas ir nekryptingas "nuodemes". Režimas pradeda iš naujo šūkauti apie ištikimybę partijai ir apie komunizmo statybos entuziazmą.

Dar 1970 metais Centrinis kompartijos komitetas įsakė kūrybos žmonėms "įkvėpti žmones naujiems žygiams, padėti partijai atkurti naują žmogų komunizmo idealų, tarybinio patriotizmo ir proletarinio internacionalizmo dvasioje".

Praėjo penkeri metai ir š. m. vasario 5 d. maskvinė Pravda pradeda seną dainelę iš naujo. Pravda nurodo: "Tikrovės vaizdavimas iš partiškumo ir liaudiškumo, revoliucinio masių kūrybinio pozicijų tapo magistra line literatūros, viso tarybinio meno tema". Atnau-

jindama 1970 metų centrinio kompartijos komiteto įsakus, Pravda griežtai atmeta bet kurį kūrybos žmonių kesinimąsi kurti savo pasirinktomis temomis ir savo pasirinktu metodu. Virš visų beletistikos veikalo Pravda išaukština "apybraižą". Tai yra "darbo herojų" pavaizdavimas. Rašytojai siunčiami į kolūkius, gamyklas, visokias statybas susipažinti su penkmečio "darbo herojais". Rašytojai privalo pavaizduoti tuos asmenis, pastatyti juos pavyzdžių kitiems, apsupti "darbo herojų" veiklą ir gyvenimą kuo patraukliausiomis spalvomis. "Apybraižos žanras — operatyviausia rašytojų atsiliepimo į aktualias laikmečio temas forma", rekomenduoja Pravda. Dailininkams siūloma kurti viena linkme, pūsti į vieną dūdą. Jiems siūloma tematika: "Slovė darbui".

Mėgindama tokiais įsakančiais siūlymais įtikinti kūrybos žmones, Pravda pabrėžia, kad tokių propagandinių kūrinių žmonės laukia, nes "masės veržiasi į komunistinę ateitį". Pravda pasikinko L. Brežnevo tvirtinimus: "Reikia teisingai ir ryškiai vaizduoti žmones, kurių darbuose ir mintyse atspindi didžioji komunizmo statybos epocha." Į gyvenimą, tad, grįžta Ždanovo laikais, kada kompartijai klusnieji kūrė kompartijos propagandą reikalingą makulatūrą, sąžiningieji visiškai nutilo, o narsieji buvo brutaliai naikinami gulagų viešpatijoje.

Ir šiais laikais vienur kitur kompartiniai cenzūros cerberiai atranda, kaip rašo Pravda, "paviršutiniškų, schematiškų kūrinių". Todėl kompartijos organas apgailestauja, kad "menininkų dėmesio neretai nesulaukia gilūs ekonominiai ir sociali-

niai procesai." Tokioms "nuodėmėms" esant, Pravda įsako tokius menininkus stverti už gerklės: "partinės organizacijos privalo nuolat nagrinėti tuos reiškinius, didžiausią dėmesį sutelkti į darbą su meno meistrais, ugdyti jų reiklumą sau, nesitaikstymą su buržuazine ideologija..."

Skaityme ir stebimės tuo kvailai-jūliu rašiniu. Darbo masės, sako Pravda, veržėsi į komunistinę ateitį, o meno meistrai taikstosi prie buržuazinės ideologijos! Kodėl toks antagonizmas tarp "darbo masių" ir "meno meistrų"?

Jokio antagonizmo nėra. Tai eilinis Pravdos melas, tikrovės klastavimas ir kūrybinio pasaulio pastatymas ant prievartos pamatų. Sovietinė periodika, kiek įmanoma susekti ir užsienio korespondentai visai atvirai, rodo, kad tariamoji "komunizmo statyba" vyksta po varovų botagu, žmonės labai nusivylę dėl beperspektyvinių savo ateities. Nusivylimas gimdo korupciją, moralės nuosmukį, tingumą ir alkoholizmą. Sąžiningesnieji kūrybos žmonės atsargiai primena tų apmaudingų negerovių ir ydų invaziją į sovietinę visuomenę. Tokios ir yra jų "nuodėmės", sovietinio gyvenimo aplinkoje jie pasirenka, kad ir labai atsargų, tiesos liudijimą.

Visos šios sovietinio gyvenimo blogybės siautėja ir ok. Lietuvoje. Iš lietuvių kalba leidžiamųjų spaudinių, matome žmonių nusivylimą, fizinį pavargimą. Iš sąžiningesniųjų literatų raštų matome jų ištikimybę gyvenimiškai tiesai. Atmesdami literatūrinę tiesos klastotę (pav. "Sodybų tuštėjimo metai"), sustojame ties arčiau prie tiesos prieinančiais kūrinių, kurių autorių dėl sovietinio jūzumo pavojų nepavadiname.

Sovietinis menininkas privalo būti sekliu, ištikimu ir klusniu režiminiu propagandistu, taip skelbė kompartija anksčiau, taip ji skelbia ir dabar. Tikrai naiviai arba pametę sveiką susigaudymą realybėje, gali kalbėti apie "pasikeitimą idėjomis" su sovietine diktatūra.

ELECTRICIANS

Industrial plant electrician with a minimum experience of 2-3 years. Familiar with 480 voltage and motor controls. Knowledge of instrumentation and electronics desirable.

LIBERAL BENEFITS

DAYCO CORPORATION
T. F. E. INDUSTRIES
148 Parkway
Kalamazoo, Mi.

Vasario 16 minėjime Rochestery: dr. J. Genys, ALT skyr. pirm. J. Jurkus, kongr. F. Horton ir dr. A. Klimas.

VASARIO 16 MINĖJIMAS ROCHESTERY

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktis Rochesteryje buvo paminėta sekančiai:

Vasario 13 d. meras priėmė lietuvių delegaciją ir atitinkama proklamacija pasiskelbė Vasario 16-tą Lietuvos Nepriklausomybės Dieną Rochesteryje. Delegacijai vadovavo ALT sk. pirm. J. Jurkus.

Vasario 23 d. 9 val. ryto sukaktis paminėta per vietos lietuvių radiją. Programą lietuvių ir anglų kalbomis puikiai pravedė R. Kiršteinis.

11 val. už mirusius Lietuvos laisvės kovotojus šv. Mišias atnašavo ir patriotinį pamokslą pasakė klebonas Tėv. J. Dyburys. Jis ragino visus jungtis į tautos vadovimo darbą, į kovą už politinę ir religinę laisvę. Mišių metu gražiai giedojo LB choras, vad. J. Adomaičio. Vargonais grojo R. Obalis. Pamaldose dalyvavo organizacijos su savo vėliavomis. Matėsi bažnyčioje keletas amerikiečių politikų.

AUKOS DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo Dirvai šie asmenys:

A. Garmus,	
N. Palm Beach	\$2.00
V. Ūsas, Birmingham	7.00
V. Melinis, Matawan	2.00
N. Reikalas, Kenosha	2.00
J. Šulaitis,	
La Grange Park	7.00
J. Deksnys, Vineland	7.00
J. Žemaitis, Chicago	7.00
John Paškus, Detroit	7.00
S. Mineika, Centerville ..	5.00
K. Matutis, Chicago	12.00
J. Gaižutis, Detroit	7.00
J. Šepetys, Detroit	7.00
A. Matužas, Chicago	2.00
A. Zaparackas,	
Royal Oak	2.00
J. Rimkūnas, Hammond ..	10.00
L. Morkūnas, Chicago	1.00
J. Radas, Livonia	3.00
St. Kęsgaila, Montreal ..	2.00
A. Penkauskienė,	
Cleveland	2.00
B. Girmiuviene, Allen Park	5.00
B. Apanavičiene, Rochester	2.00
A. Miselis, Chicago	2.00
K. Kazlauskas,	
Cornwells Hts.	2.00
P. Mikšys, Juno Beach ..	2.00
K. Butkus, Woodhaven ..	2.00
VI. Bložė, Strongville	7.00
K. Kanauka, Longmeadow	7.00
K. Žukauskas,	
Beverly Shores	2.00
V. Kažemkaitis, Racine ..	2.00
V. Katarskis, Dayton	1.00
J. Butkus, Woodhaven ..	10.00
Janė Šišas, Elizabeth	7.00

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame.

sunkina mūsų vedamą kovą.

Rezoliuciją Lietuvos laisvinimo reikalu perskaitė N. Saladžiūtė-Alvarado, Alto sk. sekretorė, kuri buvo vienbalsiai priimta.

Meninę programą pasigėrėtinai atliko šeštadieninės mokyklos mokiniai, vad. Vyt. ir Izabelės Žmuidzinų ir Jadvygos Reginienės tautinių šokių grupė, grojant Z. Šipailai.

Minėjimo metu buvo įteikti LF medaliai M. Stančienei ir Vyt. Žmuidzinui, kaip daugiausia nusipelnusiems lietuvių mūsų kolonijoje šiais metais.

Aukų buvo surinkta arti 1500 dol. Aukos renkamos ir toliau.

J. Jurkus

JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS
Experienced all-around machinist. Large work. Work from blueprints, sketches and verbal instructions. Excellent pay plus benefits. Night shift, part time or full.
CITY MACHINE & MFG. CO.
5317 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio
216-361-0168 (16-19)

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINĄ

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

Chicagos lietuvių, latvių, ukrainiečių ir kitų pavergtų tautų atstovai maldos susirinkime kovo 3 d. protestuojant prieš Maskvos atsiunčiamus dvasininkus propagandos sumetimais į Chicago. Prieky Margučio programos vedėjas P. Petrutis ir P. Šlutienė.

A. Šeštoko nuotrauka

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

ŠAUNUS SLA 6-to APSKRITIES 50 METŲ GYVAVIMO BANKETAS CHICAGOJE

O ir žiaurus oras Chicagoje pasitaikė — vėjas švilpia Pasaulio Lietuvių sostinėje — "Windy city!" Bet nepaisant visų gamtos prajovų jau apie 6-tą valandą vakaro pradeda rinktis sesutės ir broliai S.L.A. nariai į Tautinius Namus. Na, ir vėl kartojasi pažinčių atnaujinimai — skamba balsai, skamba tostai ir tostiškai... "Sveiks, sloniau, kaip laikais? Kiek naujų narių į S.L.A. įrašė?" Balsai girdisi Tautinių namų foyer, kur dominuoja smagūs entuziastingi S.L.A. organizatorių balsai. "Čia tau, broliu, ne baikos! Čia ne Bostonas! Čia kai nauji nariai įsirašo, tai ne po viena, bet visa kuopa, kaip vyrų kuopa Nr. 228, kad padarė! Chicagoje baikių nėra!" atsako kitas prisiekęs S.L.A. organizatorius. Na, ir ne veltui didžiuojasi S.L.A. nariai savo organizacija! Jau greit 90 metų sukaktis bus švenčiama nuo jos įkūrimo — tai seniausia lietuviška organizacija, egzistuojanti Laisvuose Vakaruose.

Staiga viskas lyg nuščiūva — tyla prieš audrą — ir pasirodo S.L.A. vyriausias vadovas prezidentas Povilas P. Dargis. Sutinkame savo prezidentą plojimais, valiaimais. Mūsų mielas Povilas P. Dargis nesididžiudamas atskrido į Chicago S.L.A. 6-to apskrįčio pagerbti, dalyvauti mūsų bankete. Tautinių namų šeimininkas Bronius Kasakaitis kviečia Povilą Dargį jaustis kaip namie. 50 sukaktuvinio banketo svečiai pradeda rinktis į salę. Salės viduryje po vyties herbu stovi gražiai gėlėmis ir trispalvėmis papuoštas garbės stalas. Vyrauja iškilminga S.L.A. 6-to

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas Povilas Dargis kalba SLA Chicagos apskrities šventėje.

M. Nagio nuotrauka

apskrities 50 metų sukaktuvių nuotaika...

Oficialiai banketo daliai praversti pakviestas teisėjas Alfonsas F. Wells, gerai žinomas Chicagos lietuvių visuomeninkas. Reikia labai palankiai įvertinti teisėjo A. Wells banketo pravedimą ir jo mielą lietuviškai-amerikonišką humorą. Įvardiname savo žodyje teisėjas A. Wells pabrėžė S.L.A. organizacijos svarbą Laisvei ir Nepriklausomybei Lietuvoje atstatyti ir vėliau su mieliu įgimtu humoru pristatė labiau pasižymėjusius banketo svečius. Ypačingai buvo pagerbtas šio banketo vyriausias organizatorius Vytautas Užnys. Prie garbės stalo sėdėjo: Kazys J. Macke (6-tos apskrities prezidentas); ponias Macke, S.L.A. prezidentas Povilas P. Dargis, Eufrozina Mikužiūtė, S.L.A. Centro iždininkė; Kristina Austin-Aukštikalnienė — S. L. A. Centro patikėtinė; Josephine Miller — S.L.A. Centro patikėtinė; ponias Ona Biežienė našlė buvusio Cen-

tre dr. kvotėjo ir banketo vedėjas teisėjas A. Wells.

Oficialioji programa pradėta Lietuvos ir JAV Himnais, kuriuos tikrai gražiai ir su menišku įsijautimu sudainavo Irena Mažeikaitė (kuri irgi labai sėkmingai dainuoja ir estradines šokių melodijas su Neo-Lithuania Juniorų orkestru "Vytis". Tarp kitko šis jaunimo orkestras buvo pakviestas groti ir banketo šokiams. Orkestrui vadovauja Liutauras P. Dargis — būgnininkas. Po himnų 6-to apskr. prezidentas Kazys J. Macke-Maciukas kviečiamas tarti žodį. Savo neilgame bet turiningame žodyje jis sveikino visus brolius ir seseris S.L.A. narius, taip gražiai ir darniai lietuviškai sugyvenusius per 50 metų gyvavimą ir nuosirdų bendrą darbą Tėvynės Lietuvos gerovei. Prezidentas Kazys Macke irgi visus ragino dirbti S.L.A. ir Lietuvos labui ir ateityje. Ilgamečio S.L.A. nario ir vyriausio daktaro kvotėjo dr. Stepono Biežio atminimas buvo pagerbtas minutės susikaupimu. Kaip gyvas stovėjo dr. Stepono Biežio paveikslas — visada besišypsantis, visada pilnas energijos. Po minutės susikaupimo banketo vedėjas kviečia Povilą P. Dargį, mūsų mylimą prezidentą, pasakyti pagrindinį žodį. Povilo P. Dargio kalbą sekė ilgi ir entuziastingi plojimai. Prezidento kalba buvo mažiausiai kokius 10 kartų plojimu pertraukta. Prezidentas Povilas P. Dargis ypatingai iškėlė 6-to apskričio nuopelnus visai S.L.A., ypatingai kai 6-toji apskritis sutvarkė "pažangiosius". Neabejotina tie "pažangieji" buvo ir yra Maskvos "neonacių" pakalikai. Pabaigoje prezidento Povilo P. Dargio kalbos — ilgi nuosirdūs plojimai ir valiaimai! Matėsi daug jaunimo... Sekė pasižymėjimo ženklų įteikimas ir buvo praversta loterija, kuriai fantus aukojo ponias K. J. Macke; Playhous, Gintaro rūpinamos atspausdinimo programos sesės Mikužiūtė, Austin ir Mileriūtė. Gaila, kad mielos sesės neapsižiūrėjo, atspausdindamos programą tik anglų kalba (oficiali S.L.A. kalba — kaip ir prezidentas P. P. Dargis paminėjo yra tik lietuvių kalba)!

Okupuotoje Lietuvoje

Sovietinių dykūnų veikla

ST. PERMINAS

Sovietinis tvarkymasis pilnas kurjorų. Vergai privalo dirbti ir dėkoti valdžiai už sunkų darbą, už skurdų gyvenimą. Valdžia ragina žmones dirbti su daina ir su politinformacija. Ta sistema primena parašus hitlerinuiose kacetuose: "darbas daro gyvenimą saldų".

Šio tvirtinimo tikrumą remiame propagandinio žurnaliuko "Laikas ir įvykiai" rašiniu iš Telsių. Straipsnelyje "Pirmūnams — visuotinė pagarba", (nr. 2), Kompartijos Telsių rajono agitacijos skyriaus vedėja J. Žutaitienė, naiviai dėsto apie žmonių skatinimą dirbti prievartinės propagandos botagu.

Vietinis kompartijos komitetas suorganizavo agitacinių dykūnų būrį. Šie propagandistai autobusu švaistosi po kolūkius, savo daina ir politinius pranešimus ragina žmones dirbti skubiai, stropiau ir dalykiškai.

Būrelis pasivadino "Derlius-74". Per pačią darbyme, kada į talką kolūkiui iš Telsių atvaryti miestiečių būriai, "Derlius-74" privažiavo prie dirbančiųjų laukuose, iš autobuso lipa dainininkai, chorėlis, akordeonistai ir žmonės dirbant, užtraukia sovietines dainuokas.

Kada skelbiama darbo pertrauka, žmonės negali išsitiesti ant žemės, gauti poilsui bent pusvalandį. Žmonėms užkandžiuojant, nes skuba prapasti tą trumpą laiką, "Derlius-74" apsupa poilsiaujančių grupes ir pradeda pamokslauti apie XXIV kompartijos suvažiavimo nutarimus ir ipareigojimus, apie Leonido Brežnevo kalbą Moldavijos žem-

dirbiams, apie Sovietų Valsybės "tarpnacionalinę universalinę taikos politiką"...

Čia pat nuvargusiems žmonėms dalinami "kovos lapeliai". Tuose lapeliuose aprašyti kolūkių žmonės. Štai kolūketis XX vakar gerai dirbo, bet šį ryt pusvalandį pavėlavo į darbą. Melžėja YY vis negalinti prisitempti prie jau nustatytos primilžio normos. Traktoristas ZZ negei priveržė atitinkamas varžaukles, nes buvo tuo laiku... su šnapselio kvapeliu.

Žmonės peržvelgia "kovos lapelius", aišku, bijodami atrasti čia savo pavardę. Juk nėra žmonių be nuodėmių.

Ir, staiga, vienas iš dirbančiųjų "atžymimas". Kolūkių valdžia pastebėjo, kad šį ryt vyras neblogo dirbo. Taip rašo agitacinis žurnalukas: "meninio pasirodymo pabaigoje Pranui Sapragonui įteikė pyragą". Kitam įteikė pereinamąją gairę.

Agitacinis būrelis "Derlius-74" atliko savo programą ir agitatoriai lipa į autobusą. Jie vyksta į sekantį kolūki. Brigadininkai jau ragina kolūkiečius ir jiems į talką atvartytus miestiečius skubėti į darbą. Poilsio va-

landa prabėgo. Per tą laiką dirbantieji klausėsi karingų sovietinių dainų, skaitė "kovos lapelius", o pora žmonių gavo pyragą ir pereinamąją gairę.

Autobusas skuba pro prakituojančius žemdirbius toliau, į kitą kolūki. Tokie dyvai vyksta ok. Lietuvoje, Telsių rajone.

EXPERIENCED AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATOR

Great opportunity to grow with an expanding manufacturer of precision drafting instruments. Must be capable of setting up and running small precision parts on three Brown & Sharpe OO Automatics. ONLY experienced need apply. Excellent working conditions, top pay, plus fringe benefits. Equal opportunity employer. For interview phone Plant Manager, Mr. J. W. Zanis (201) 479-4128, or send resume to:

KOH-I-NOOR

RAPIDOGRAPH, INC.
BLOOMSBURY, N. J. 08804
(14-20)

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS

Need B&S and W&S screw machine operators for 2nd shift, 10 pct. premium also toolroom machinists, 1st and 2nd shifts. Must be experienced, make own setups and have own tools. Excellent fringes plus profit sharing. JERGENS, INC.
19320 REDWOOD AVE.
Off Nottingham
CLEVELAND, OHIO
216-486-2100 Ext. 200
An Equal Opportunity Employer M/F
(15-21)

OPPORTUNITY FOR MEDICAL TECHNOLOGIST

MT(ASCP) Registered or Candidate. Good salary & benefits. In a new 110 bed modern hospital located in a town of 50,000. Call collect (405) 234-3371, Ext. 382.
Apply or write:
To Chief Laboratory Technologist
ENID MEMORIAL HOSPITAL
ENID, OKLAHOMA 73701
(18-24)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1975 METAIS

American Travel Service Bureau šiais metais yra suorganizavęs 11 grupinių kelionių į Lietuvą. Skubėkite registruotis — vietų skaičius ribotas!

5 DIENOS LIETUVOJE (1 diena KAUNE).
Kiekvieną grupę lydės patyręs kelionių vadovas.

- #1—Gegužės 26 d. — birželio 10 d. iš NEW YORKO — \$979.00; iš CHICAGO — \$1098.00
2 naktis Maskvoje; 6 Vilniuje; 5 Talline; 2 Maskvoje.
- #2—Birželio 8 d. — birželio 23 d. iš NEW YORKO — \$1135.00; iš CHICAGO — \$1254.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 2 Maskvoje; 6 naktis Romoje.
- #3—Birželio 23 d. — liepos 8 d. iš NEW YORKO — \$1126.00; iš CHICAGO — \$1245.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 4 Talline; 3 Leningrade.
- #4—Liepos 6 d. — liepos 21 d. iš CHICAGO — \$1280.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 1 Maskvoje; 7 naktis Romoje.
- #5—Liepos 14 d. — liepos 29 d. iš NEW YORKO — \$1135.00; iš CHICAGO — \$1254.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 5 Talline; 2 Maskvoje.
- #6—Liepos 27 d. — rugpjūčio 11 d. iš NEW YORKO — \$1150.00; iš CHICAGO — \$1269.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 1 Maskvoje; 6 naktis Romoje.
- #7—Rugpjūčio 4 d. — rugpjūčio 19 d. iš NEW YORKO — \$1135.00; iš CHICAGO — \$1254.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 3 Talline; 4 Leningrade.
- #8—Rugpjūčio 18 d. — rugsėjo 1 d. iš NEW YORKO — \$1150.00; iš CHICAGO — \$1269.00. 1 naktį Maskvoje; 5 Vilniuje; 2 Maskvoje; 6 naktis Romoje.
- #9—Rugsėjo 1 d. — rugsėjo 16 d. iš CHICAGO — \$1098.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 4 Rygoje; 3 Maskvoje.
- #10—Spalio 1 d. — spalio 15 d. iš NEW YORKO — \$929.00; iš CHICAGO — \$1048.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 3 Rygoje; 3 Maskvoje.
- #11—Gruodžio 19 d. — sausio 3 d. — kainos bus paskelbtos vėliau. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 3 Rygoje; 4 Maskvoje.

Dėl informacijų skambinkite arba rašykite:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos padarome reikalaujamus iškviatimo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalams po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame lėktuvų bilietus — be jokio papildomo mokesčio.

AIR FARES AND CONTENTS OF THIS ANNOUNCEMENT ARE SUBJECT TO CHANGE AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6½% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

KŪRYBA IR MOKSLAS

ATLANTĖS LEGENDA

ČESLOVAS GEDGAUDAS

1973 m. rugsėjo 30 d. lie-tuvis tyrinėtojas Pridotis (Alexander Grant) padarė milžiniškos svarbos atradimą. Jis iššifravo A. Evanso atkastą Kretoje Pacistos (Phaestos) pilies griuvėsiuose skritulį, kurio abi pusės atspausdintos kalba, labai artima proto-baltiškai.

Reikia pakartotinai pabrėžti, jog skritulys ne ranka rašytas, o jo molyje išspausdintos raidės gautos vartojant akmens ar metalo palaidus "štapukus". Tai buvo Gutenbergo pirmoji technika, kurią daug anksčiau jau vartojo kiniečiai. Hietitai gi turėjo savo cilindrius bei antspaudų irgi panašiai vartojamus.

Nuo 1903 metų kai skritulys buvo rastas, niekas nepajėgė jo išskaityti, nors patsai Evansas, būdamas dideliu žinovu, o po jo M. Ventris, J. Chadwick, M. Homet, A. Kondratovas ir daug kitų bandė tai padaryti.

Tekstas eina iš lauko į vidų ir iš kairės į dešinę (Saulės šventa kryptis), o jo pradžioje pastebėsite penkis vertikalinius taškus. Tasai skaičius penki parodo, jog čia ne pradžia to istorinio pranešimo, o tik penktasis jos lapas. Kiek toliau jų būta — nežinia.

Raštas skaitomas pagal visų Viduržemių jūros kultūrų senovės tradiciją atkreiptus priešais veidus pasitinkant.

Pridėto alfabeto lentelėje matysite 45 ženklus, panaudotus skritulyje, ir jų garsą; tie ženklai sutampa su 800 m. vėlesnių mykėnų raštu "linear B", kuriame jie jau suprantini į kursyvo formą (žiūr. pavyzdį). Tik šešiams jų tuo tarpu atitikmenų nerasta, bet kursyvu Graikijoje ir Kretoje yra prirašyta tūkstančiai plokščių, kurios dar "nespėtos išskaityti". Dabar A. Grantas užimtas tuo dideliu darbu.

Apie minojų fonemų ir mikėnų kursyvo sutapimą ruošia straipsnį Jūratė Statkutė de Rosalė.

Nors skritulyje panaudota tik 45 ženklai, bet atradėjas mano, kad pilna alfa-

Priešakinė pusė

PRIEŠAKINĖ PUSĖ (RECTO)

KO-KE PSIA-LUA-TI¹⁾ SU-VA-DI-NA KO-RU-ZU-MO-²⁾nu PSIA-NE-SU TAI ATA-LAI-KE U-ZU NIE-KA-³⁾nu ZE-ME-LIE TAI
KI-TI ZE-ME-NIE-⁴⁾nu PSIA-RU⁵⁾ MA-NE TI ATA-LUA-NA⁶⁾
KO-VUA SA-LUA
SU-NE DUA-ME
NE-ADA ATA-LAI-NA⁷⁾ U-GI-NIE
E-TAI-ME⁸⁾ PA-NA-NAU LIE-TAI KO O-SUME NE-SA
TI-RA-⁹⁾nu A-RA-ZE
A VAN-DI-¹⁰⁾nu PSIA-NA-SA TI-RA-¹¹⁾nu SU-RE-ZU-NE¹²⁾ TI
NIE-NA TI VAN-DI-¹³⁾nu TI ZU-NIE ATA¹⁴⁾
PSIA-NA-SA TI-RA-¹⁵⁾nu O-PE-LIE NIE-TI KO-PA-NA ZU-DI
A RE-ZU-NE VA-DI-¹⁶⁾nu

beto turėtų būti bent dvigubai daugiau, gi "linear B" ženklų jis turi jau išskaitęs virš šimto.

A. Grantui leidus ir jam pasilaikant visas autoriaus teises, čia duodame jo išskaitytas priešminojų seniausias iki šiol mokslo pasaulyje žinomas proto-indoeuropiečių užrašas, kurio datą galima tik apytikriai nustatyti tarp 10.000 m., bet ne mažiau kaip 1.600 prieš Kristų. Jame turime aki-vaizdaus liudininko pranešimą apie siaubingą katastrofą, ištikusią žmonių jūroje esančiam vulkanui ne išsiveržus, bet sprogus kaip atominė bomba.

Ar tai buvo Santorini (Thera), išlėkusi padangę? Tarp 1.800 ir 1.600 metų buvo trys didžiuliai archeologų ištirti sprogimai, kurių pasekoje šiandien iš salos teliko pūsmėnulių pavidalo kraterio šonas.

Ar tai buvo Atlantos žlugimas? Platonas, pasirėmęs

Solonu, aprašo dar baisesnę katastrofą viduryje Atlanto, kur dabar teliko Azorų salos ir per visą planetą, nuo šiaurės ligi Pietų asigalio eina vandenyno dugnu milžiniškas plyšys, tik neseniai okeanografo išmatuotas ir aprašytas.

Ar tai buvo koks mums nesuprantamas ir mūsų mokslų dar neišaiškintas prajovas?

Šiaip ar kitaip, tokio katastrofų pasekoje jūroje atsiranda japonams gerai pažįstama pabaisa — "tsunami" (jų kalboje, "didžiulė banga"), nemažiau kaip dangoraižių aukščio, skriejanti 500 mylių per valandą greičiu ir sudaranti daugiau kaip 6.000 svarų į kvadratinę pėdą spaudimo dūžį. Japonija, Havajai yra patyrę nemažą tokių "amok" puolantių bangų. 1737 m. Bangalų įlankoje jos sudaužė 20.000 laivų ir paskandino 200.000 žmonių. Tik prieš porą metų Indija patyrė tokį pat siaubą, kaip atsimenate iš spaudos.

Tokio nekasdienio, net ne tūkstantmetinio įvykio aprašyti ėmėsi skritulio "redaktorius" (jis patsai tik patiekė savo tekstą skribams atspausdinti). Jei abejotumėme anų laikų aukščiausio lygio kultūra, Evanso "Palace of Knossos" atidarys jums akis.

Bendros pastabos:

"Kokie" žodžio prasmų niuansų lankstumas visai normalus. Tai archaiškiausių kalbų apsisireiškimas, ypač ryškus sanskrite. Paprastai senoviškas žodis turėjo daug platesnę apimtį.

Tie ženklai, kurie aiškiai išskaityti, čia paduoti didžiomis raidėmis. Kai dėl nosinių, jų skritulyje yra dvi rūšys.

Vienu atveju randama žodžių, kurie mūsų kalboje

rašomi su pilna N, o skritulyje su tariama nosine. Tokie atvejai pažymėti dešant mažąja n.

Atvirkščiai yra atveju, kai prie fonemų pridėtas apačioje brūkšnyš. Čia nėra atsitiktinas supuolimas, nes tie brūkšniai visuomet sutinkami tik žodžių galūnėse, kur gramatiškai turi būti galininko linksnys. A. G. nuomone, tokie brūkšniai turi mūsų nudilusios nosinės vertę (pagal NU N X, evoliuciją).

1) Psialuati — Pasauloti, aukščiausia dvasinė ir tautos vadų grupė kuri laikė save saulės sūnumis ir nešiojo saulės karūną. Per visą proistorę daugelyje senų kultūrų randame tą homą.

2) Psiaru gal atitinka "Pašaurė" (Hyperborejus).

3) Neaišku, kodėl varjantas. Gal Ataluana tai visa imperija, o Atalaina jos viena dalis.

4) Rėžune — teberandama s. sl. kalboje lytis "reznia" — skerdynės, mūsų kalba susiraižymas peiliais. Dar prieš 50 metų mūsų paprastos liaudies išeiviai Anglijoje vartojo tą žodį. Tasai išsireiškimas senovėje buvo vartojamas mirtinai išnaikinimo kovai pažymėti, kur iš principo nebuvo imama belaisvių. (Žiūr. Ingaurio žygio Giesmės rasų pulkų "amok" ataką, "ginkluotų vien tik peiliais aulose". Polovcai išgirdę tą tradicinį rėžūnės riksmą "Vara", išbėgiojo be kovos...).

5) Žunie-ata, tai kaip tik aukščiau aptarta ataka — žunie-eita. Pasirodo, turime savo seniausį išsireiškimą malajų kultūroje išlikusiai "amok" tradicijai pavadinti. Tai kario pasiryžimas papildyti savižudybę savotiško didvyriškumo įrodymu — puolant didelį priešų būrį ir išžudant jų kiek galima daugiau, prieš pačiam krentant. Dugnošas su nustebimu pažymi, jog jotvingiai, puolami lenkų, Galyčias ir Vakarų kryžiuočių didžiulės persvaros, dešimties raitelių būrelių puldavo visą šimtą priešų. Tokia pat "žunie-eita" arabų Farys (Varys) puldavo netikinčiuosius, nes buvo savo pranašo Mahometo įtikintas, jog danguje jo laukia nesulaukia gražiausių mergelių aibes. Taip buvo sukurta VI-XII šimt. arabų Viduržemio Jūros imperija.

Skritulio tekste, aišku, pavartota alegorija. Patsai Viešpats Vanduo, užsirūstinęs "užu nieką" ant Atlantos gyventojų, puola juos tuo mirties žygiu. Beje, W. Brandenšteinas jau 1951 m. įrodinėjo, jog Atlanta buvusi Kretoje. Skritulys gi rastas kaip tik toje saloje.

6) Su Vadike sumirti (vado, karaliaus dukterimi), tai senoviškiausia Arijų tikybės apeiga. Pilkalnyje su valdovu buvo laidojami ir jo mylimi žirgai, sakalai, vergai, kad jam toliau tarnautų Anapilyje. O gal tie ištikimi vergai "puolautai-nupuolę" žuvo, bandydami gėbėti valdovę nuo baisaus potvynio ar ugnies?

7) Visų pirma, čia dvigubą pabrėžimo (enfasis) reiš. priemonę, terandama tik seniausiose kalbose: pal. Etiopų "Negus Negesti", sen persų "Šach-in-Šach", ogi

Atvirkščioji pusė

ATVIRKŠTINĖ PUSĖ (VERSO)

KO-KE ZE-ME-NIE-¹⁾nu ATA-LUA-KE E VAN-DI-²⁾nu
nA-nA-RE KO-KE PUA-LUA-TI SU VA-DIKE SU-RI-RA³⁾
KO-KE PA-NIE-(KA) KAU-VUA-NA
KO-KE BAI-VI-NA⁴⁾ ME-BAI-LUA-TI
KO-KE NAU-ZU-DUA LIE-GU⁵⁾nu
KO SU NE-PU-ZU-NIE RAU-ME-⁶⁾nu KO-KE
KAU-VUA-⁷⁾nu
KO-KE SU uŠU⁸⁾ NA-RU-NEI⁹⁾ TAI ZU¹⁰⁾ KO-KE
KAU-VUA-¹¹⁾nu
KO SU NE-PU-ZU-NIE RAU-ME-¹²⁾nu KO-KE aKAU-VUA-¹³⁾nu
KOKE SU uGI-NAU NIE-SU PA-NIE-SIE-VI KAU-VUA-KE
KO-KE ZE-ME ZU-VI-NA-¹⁴⁾nu PU-SO-TUA
KO-KE uŠ-uŠu¹⁵⁾ NA-RU-NEI ZE-ME PU-SO-TUA

mūsų kalboje dar šiandien vartojamus Krivių-Krivaitis, mažių mažiausias, skaniausias ir t.t. Pridėsiu jog "baugu bijoti" išsireiškimą girdėjau žemaitijoje dar pirmojo pas. karo metu. Kitą tos gramatinės priemonės pavartojimą su tikslime vėliau: Okeanų Okeanai — pal. mūsų "marių — marios".

Antra vertus čia užtin-kame archaišką M — N svyravimą, kaip sen. prūsų kalboje: mūsų — nūsų, o skritulyje etaimė — ateina, me-bailuati — nebeailauti.

8) Su nepažūne raumyti — su nepažįstama, svetima moteriauti. Pal. prūsų raumys (vyro privalumas) ir mūsų išromyti. Tasai bausis nusizengimas savo tautai — kraujomaiša (miscigenation), tebebuvo baudi-damas kartuvėmis JAV XIX amžiuje, bet tai buvo vienas pagrindinių įstatymų šeimos išlaikymo nuo žiliausios senovės, mirties gresmė įrašytas Ham-murabi kodekse, Egipto papyruose bei Biblijos (Lev. 18-19) ir švento Jono 8-8.11, o taip pat Vizigotų karalių maldaknygose (Menendez Pidal — Castilia).

9) Ušu — okeanas, kurį p. Pridoties tėvas vadino "uša". Baltija tik marios, o Atlantas uša, sakydavo. Pasirodo, daugel mūsų archaiškiausių žodžių buvo išmesta iš mūsų kalbos per daug uolių "valytojų". Toliau rasime "ušu uša" — tam išsireiškimui atitinka mūsų "marių marios" beribiam, tolimiausiam plotui atvaizduoti.

10) Narūnai tai jūreiviai (jūrų eiviai). Jų laivas — narinys, rastas linear B tekstuose. Mitologijoje gi turime jūros deives Nereides (nerių eides, keliautojas), bei apie 40 Neries upių visoje Europoje.

11) Žu. To žuvimo žodžio nukirtimas neatsitiktinis, jis pastoviai randamas ir linear B plokštėse. Mat čia nebe fonema, o pilnas rie-

roglyfas, kuriuos ir šiandien tebevartojame, net nepastebėdami jų tikros esmės: taip pvz. (pavyzdžiui), JAV (Jungtinės Amerikos Valstybės) ir t.t. (taip toliau) papildant tuos hieroglifų ženklus automatiškai mintyje.

Štai skritulio tekstas, tik nežymiai jį vietomis "pataisius" į šiandienę mūsų kalbą:

PRIEŠAKINIS "PUSLAPIS".

Keli Pasauluoti suvadina karužumę (kariauną) pasieniečių, tai atlaiko; užu nieką žemelė tai (žūna).

Kiti žemenėnų Psiarų (Pašaurės) mano te Ataluana (Eitalonė) kovoja šaluva.

(Bet ji) žūna dume. Nuėda Atalaina ugnis. Ateina po naujo ir naujo lietai ką apsemia, neša tyrą (gryną) surėžūnę (susiraižymą); tai nieko (nebelieka), tai vandenų tai žunie eita (amok).

Pasineša tyrą (gryną siaubą) upeliai neiti (nebeperbrendami) kupini žu-di(tų) ant rėžūnės vadių.

ATVIRKŠTINIS "PUSLAPIS"

Daugelis žemenėnų atlaiko (išlieka) ant vandenų nunerę (laivais).

Kai kurie puolautai (nupuolę, vergai) su vadike sumirė.

Daugelis panieko (išsinai-kino) kovonėje.

Kai kurie baimina nebailauti (nubijoti) (t. y. yra visiškoje panikoje).

Kai kurie nužudomi ligų.

Kurie su nepažūne raumė tai daugelis nukautų.

Kurie su okeanu (Eisčia) narūnai (išplaukė), tai žu(vo), daugelio nukauti.

Kurie su nepažūne raumė, kai kurie nenukauti (išsigelbėjo).

Tie kurie su ugnimi nešini pasinaukino kovoje (neaiški prasmė) tų žemė nužuvina pasiuto.

Kurie okeanų — okeanų (tolimiausio plaukiojimo) narūnai (matė) žemė (visas pasaulis) pasiuto. (Bus daugiau)

101 Me	102 Ko	103 Šuo/Še	104 Pua	105 No	106 Pa	107 Ti/Ži	108 Ka	109 O
110 Tš/Tu	111 Ou	112 Ka	113 Žuo	114 G	115 K	116 U	117 Šie	118 E
119 V	120 La	121 Ne	122 Pa	123 Zu	124 Ata	125 E	126 Vua	127 Šu/Še
128 R	129 A	130 Fe	131 Kua	132 Nem	133 Tat/Dei	134 Ja	135 Fe	136 Šu/Še
137 Ža	138 Tua/Žua	139 Le	140 Lna	141 Sef	142 Pa	143 Ka	144 M	145 Te

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

"GINTARAS" ATVYKSTA I DETROITĄ

Toronto jaunimo ansamblio Gintaras, kovo 16 d. atvyksta į Detroitą ir 3 val. p. — Kultūriniam Centre, koncertuos Detroito lietuviams. Koncertą ruošia LB Detroito apylinkės valdyba.

Ansamblio įsteigtas 1955 metais. Toronto skaučių ir skautų iniciatyva, taigi, šiemet švenčia savo veiklos dvidešimtmetį.

Pernai ansamblio gavęs Kanados valdžios paramą, su koncertais sėkmingai garsino lietuvių vardą Vakarų Kanadoje, padarydami daugiau kaip 7000 mylių ir davė koncertus Winnipege, Calgary, Kamloops ir Van-kuvervyje. Šiuos jų koncertus stebėjo apie 10,000 žmonių. Iš kurių daugumas lietuvių tautinius šokių matė pirmą kartą. Jie visi buvo sužavėti lietuvių tautiniais šokiais, dainomis ir tautiniais rūbais.

Šiuo metu ansamblis turi beveik 150 narių, suskirstytų į tris grupes. Vyresniųjų grupė drauge su orkestru ir dainininkais susideda iš 50 asmenų. Dainininkams vadovauja D. Garbaliuskienė, orkestrui — muz. J. Govėdas, šokėjams — R. Karasiejenė. Grupės koordinatorius yra J. Karasiejus.

Jaunesniųjų grupė susidedanti iš 45 šokėjų vadovaujama J. Karasiejaus ir vaikų grupė iki 12 metų, kuriai vadovauja D. Nausėdienė turi 50 šokėjų. Ansamblio administravime talkina judrus ir energingas tėvų komitetas, kuriam dabar pirmininkauja A. Nausėdas.

Lietuvių Bendruomenės valdyba, kuri ruošia šį koncertą Detroito, maloniai kviečia visus koncerte dalyvauti. (ju)

JURNALISTŲ KULTŪRINĖ POPIETĖ

Mokyklos klasės kambaryje susirinkę Detroito skyriaus žurnalistai turėjo savo kultūrinę popietę. Atsilankusiųjų skaičius sukosi apie 4. Popietė buvo turtinga ir įdomi. Pirmininkui Vladiui Seleniui atidarius, akt. Karolis Balys papasakojo humoristinį fejletoną "Faktų iškraipymas".

Skyriaus vicepirmininkas dr. Kazys Karvelis tarė jaun. žurnalistams specialiai paruoštą žodį, kurį galima ir paskaita pavadinti.

Tarp iškeltų žurnalistams gražių minčių ir jų darbų įvertinimo dr. K. Karvelis pasakė: — Parašyti, kad Jonas išvyko į Floridą atostogų yra korespondento darbas, bet ne žurnalisto. Žurnalistui parašyti gerą straipsnį yra ne tas pats, kaip kad šeimininkei kiaušiniene iškepti. Jam reikia laiko ir pasiruošimo. Jūs ginkluoti mokslu. Eikite ir dirbkite! Veržkite į anglų kalbą spaudą ir kalbėkite apie laisvę! Neprašykite Nepriklausomybės! Amerikiečiai to nesupranta. Prašykite laisvės. O kai turėsite laisvę, gausime ir nepriklausomybę. Mes atvykome suaugę ir to jau negalėjome padaryti.

Šiems jauniems žurnalistams buvo įteiktos Daužvardžio fondo ir skyriaus premijos:

Robertui Seleniui ir Viktorui Nakui I, Vidai Skiotytei, Aidai Smalinskaitei ir Irenai Sventickaitei III, Linui Mikulioniui IV ir foto reporteriui Kaziui Sragauskui dovana \$25.00. Taip pat jaunieji žurnalistai gavo visi po knygą "Žurnalistų Vadovas" po pundelį laikraščių "Lietuvis žurnalistas" ir šaulių sąjungos "Pūtvis ir jo gyvenimas". Foto reporteriui Kaziui Sragauskui Vincas Tamošiūnas dar įteikė dovaną didelę pypkę. Irena Sventickaite dėl tarnybos popietėje negalėjo dalyvauti, tai jai priklausančios premijos ir dovanos buvo perduotos motinai.

Aktorius Karolis Balys atvaizdino iš Vytauto Alantos knygos "Šventaragis" II Mindaugo karūnacijos laikotarpį. Tai stebėtiną gabumų žmogus. Iš atminties ir nenaudojant jokių užrašų perduoti tokią ilgą knygos ištrauką visus stebino. Ir pats romano autorius Vytautas Alantas išsitarė: — Kai aš rašiau šį romaną, nei nepastebėjau savo tokių gražių aprašymų, kokius šandien mums Karolis Balys perdavė.

LŠST pirmininkas Vincas Tamošiūnas įteikė žurnalistams po knygą irgi tarė žodį ir kalbėjo apie vaikystės dienų prisiminimus. Popietėje parduota ir keli "Šventaragio" II tomai. Loterijos keliu dovana dail. J. Paukštienės paveikslas teko Ritai Garliauskaitei. Laimingą numerį jai ištraukė Vida Nakaitė.

Atsilankusieji į popietę

Dalis Toronto lietuvių jaunimo ansamblio gintaro šokėjų. Kovo 16 d. ansamblis Detroito Kultūriniam Centre duos koncertą.

svečiai buvo vaišinami kavute ir skanumynais, kuriuos parūpina ponis Bronė Selenienė. Popietę pravedė ir visiems padėjo pirmininkas Vladas Selenis.

PAMINEJO ŠV. KAZIMERĄ

Kovo 2 d. Detroito Vyčiai Dievo Apvaizdos bažnyčioje ir Kultūros Centre minėjo Lietuvos patrą Šv. Kazimerą.

Pasipuošę tautiniais ženkliukais ir nešini vėliavas, vyčiai organizuoti rinkosi į bažnyčią. Su jais kartu skautai ir ateitininkai. Klebonas kun. V. Kriščiūnėvičius šventės progą pasakė, liečiantį šv. Kazimerą ir jo darbus, gražų ir įspūdingą pamokslą.

Edvardui Skiočiui vadovaujant ir Elenai Mykolaitienei vargonais grojant susirinkusieji giedojo giedotinas mišių dalis. Mišioms pasibaigus sugiedotas Vyčių Himnas.

Po mišių Kultūros Centro didžiojoje salėje vyčiams ir jų svečiams buvo suruošti pietūs.

• **Detroito LB Apylinkės** metinis susirinkimas įvyks kovo 23 d. 12 val. (sekmadienį) — Kultūriniam Centre. Darbotvarkėje: valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai. Dalies valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai ir kiti reikalai.

Valdyba kviečia visus susirinkime dalyvauti.

★ Toronto šokių ansamblio "Gintaras" atvyksta Detroitą ir kovo 16 d. 3 val. Kultūros Centre atliks programą.

★ Valentino dienos karalaitės titulu Holy Redeemer gimnazijoje laimėjo Laura Alkevičiūtė, dukra Reginos ir Edvardo Alkevičių.

★ Stefanija Karalienė, sulaukusi 89 metų, mirė vasario 25 d. Palaidota vasario 28 d. iš šv. Antano bažnyčios po atlaikytą pamaldų, Holy Sepulchre kapinėse.

★ SLA 352 kuopos mėnesiniame susirinkime, kuris įvyko kovo 2 d. Lietuvių Namuose atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbtas miręs kuopos narys kapitonas Jurgis Mitkus ir taip pat atvesta Felikso Motuzo 84 metų gimimo sukaktis.

WANTED AT ONCE JOURNEYMAN or 1ST CLASS SKILLED CINCINNATI CENTERLESS GRINDER OPERATOR Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Steady work. All fringe benefits. Factory located 40 miles west of Chicago. Apply call or write to Carl Masei ELGIN MACHINE WORKS 412 N. State St. Elgin, Ill. 60120 312-742-1720 (14-23)

KAS IR KUR

CENTRINĖS KUOPOS SUSIRINKIMAS

SLA 126 Centrinės kuopos metinis susirinkimas įvyko kovo 2 d. SLA Centro patalpose, New Yorke.

Susirinkimą atidarė ir įžanginį žodį tarė kuopos pirmininkas Stasys Gudas, vaizdžiai apibūdinęs kuopos esamąją padėtį. Susirinkime dalyvavo ir 3 Pildomosios Tarybos nariai: prezidentas Povilas Dargis, Centro sekretorė Genovaitė Meiliūnienė ir SLA išdininke Euphrosinė Mikužiūtė.

Pagrindinis klausimas šiame susirinkime buvo Centro patalpų remontas ir jam numatytos išlaidos. Prezidentas P. Dargis padarė specialų pranešimą Centro patalpų ir remonto klausimais, o sekretorė G. Meiliūnienė referavo būsimų remonto išlaidų dydį.

Nutarta, kad esamos patalpos šiais metais bus tinkamai atremontuotos su sąlyga susirinkimams.

Prezidentas diskusijų metu paaiškino, kad praeitais metais SLA narių mirtingumas buvo labai didelis ir prašė visus narius susirūpinti naujų narių prirašymu.

Pasibaigus susirinkimui nariai ir svečiai G. Meiliūnienės buvo pakviesti į ant- rą aukštą bendroms vaišėms prie kavutės. Šis susirinkimas padarė malonų įspūdį ir praėjo jaukioje nuotaikoje. Nuširdi padėka priklauso G. Meiliūnienei už jos rūpestingą šeimininkavimą, pagarbą ir talkininkavusioms ponioms.

Antanas Jurgėla

• **Čiurlionio Meno galerijos** globos komitetas, vykdydamas įstatus, kadencijai pasibaigus naujai persitvarkė. Vasario 23 d. posėdyje pasiskirstė pareigos: JAV LB Krašto valdybos atstovas Jonas Jasaitis — pirmininkas, Tėvų Jė-

zuitų atstovas kun. Jonas Borevičius SJ — išdinininkas, dail. Zita Sodeikienė — sekretorė ir dail. Antanas Petrikonis — narys. Globos komiteta sudaro diplomatinės tarnybos, JAV LB ir Tėvų Jėzuitų atstovai ir jų pakviesti du dailininkai.

Globos komitetas kviečia galerijos direktorių, kuris sudaro galerijos direkciją. Šiuo metu galerijos direktoriai vadovauja dail. Regina Jautokaitė. Galerijoje sutelkti meno kūrinių skirti Nepriklausomai Lietuvai.

• Inž. Antanas Mažeika, Los Angeles, Calif., Vilties draugijos vicepirmininkas, padidino savo įnašą Vilties draugijoje, atsiųsdamas 25 dol. Ačiū.

• V. s. Antanas Saulaitis, LSS Tarybos pirmininkas, lankėsi Los Angeles ir vizitavo skautų vienetus.

• Al Kontvis, Long Beach lietuvių klubo pirmininkas, įsigijo Realtor Associate laipsnį ir pradėjo dirbti Red Carpet Realtors įstaigoje.

• **Detroito Lietuvių Organizacijų Centras**, per mūsų bendradarbių A. Grinių, atsiuntė Dirvai auką 15 dol. Ačiū.

• W. Matulaitis, gyv. Chicagoje, prie prenumeratos pridėjo 7 dol. Dirvai paremti. Ačiū.

WANTED AT ONCE JOURNEYMAN or 1ST CLASS SKILLED MACHINE OPERATORS FOR 1ST & 2ND SHIFT To set-up and operate Gear Cutting equipment. Must have experience on some, or all of the following: No. 12, 14, 24A Gleason Bevel Gear generator, 16-16 Barber-Colman Hobbers, Fellows Gear Shapers. Must relocate in the Pittsburgh area. Steady work for qualified men. Send letter stating experience and salary requirements to: Thomas S. Henderson, HENDERSON GEAR CORP. Box 65, Venetia, Pa. 15367 (16-24)

DIRVOS NOVELĖS 1975 METŲ KONKURSA

Premija \$600.00

Rankraščius įteikti iki 1975 m. birželio 15 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1975 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridėamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavardę, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

Pagerbti Detroito jaunieji žurnalistai, įteikiant c.v. premijas ir neseniai išėjusią knygą "Žurnalistas". Nuotraukoje iš kairės: dr. K. Karvelis, pravedęs programą, laureatai Linas Mikulionis, Aida Smalinskaite, Robertas Selenis, Vida Skiotytė, Viktoras Nakas, žurnalistų skyriaus pirm. V. Selenis ir šaulių s-gos pirm. Vincas Tamošiūnas. Nuotraukoje nėra laureatės Irenos Sventickaitės, negalėjusios dalyvauti iškilmėse.

K. Sragausko nuotrauka

Tarptautinis Eucharistinis Kongresas, kitais metais įvyks Philadelphiaje. Lietuvių dalyvavimu kongreso programoje, rūpinasi specialus komitetas, kurio pirmininku yra kun. Kazimieras Pugetvičius. Kun. Kajetonas Sakalauskas, dr. Antanas Juzaitis ir Vytautas Volertas yra vicepirmininkai, o seserys Hedy ir Irene Sarcevičiūtės sudaro sekretoriatą. Vasario 22 d., dalyvaujant vyskupui Vincentui Brizgiui, komitetas posėdžiavo Philadelphiaje. Nuotraukoje, iš kairės — kun. K. Pugetvičius, vyskupas V. Brizgys, V. Volertas, kun. K. Sakalauskas, H. Sarcevičiūtė, dr. A. Juzaitis ir I. Sarcevičiūtė.

K. Čikoto nuotr.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

CLEVELANDO ORGANIZACIJOS TALKINIAI ČIURLIONIO ANSAMBLIUI

Artinantis sukaktuviniam Čiurlionio Ansamblio koncertui š. m. balandžio 26 d. Severance Hall salėje, dalis Clevelande veikiančių organizacijų pasisiūlė Ansamblio vadovybei talkininkauti, platinant sukaktuvinio koncerto bilietus savo nariams. Jų paskatinta Čiurlionio Ansamblio valdyba š. m. kovo 16 d. (sekmadienį), 2 val. p. p. Lietuvių Namų patalpose kviečia visų Clevelande veikiančių organizacijų atstovų pasitarimą, kuriam tikimasi susilaukti ir kitų organizacijų panašios talkos. Pasitarime platesnį pranešimą apie koncerto reikšmę padarys inž. Raimondas Kudukis, Clevelando miesto viešųjų įmonių direktorius.

RAMOVENŲ SUSIRINKIMAS

LKVS "Ramovė" Clevelando skyriaus narių metinis susirinkimas įvyks kovo 16 d., 3 val. p. p. Lietuvių Namų apatinėje salėje. Darbotvarkėje: metinės veiklos pranešimai, naujos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai.

Valdyba visus skyriaus narius maloniai kviečia susirinkime dalyvauti.

Susirinkimo metu, norime padaryti visų skyriaus narių bendrą nuotrauką, nuotrauka reikalinga knygai, kuri bus išleista 25-rių metų "Ramovės" veiklos sukakčiai atžymėti.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO 35-RIŲ METŲ SUKAKTIES KONCERTAS

Didysis Čiurlionio Ansamblio sukaktuvinis koncertas įvyks š. m. balandžio 26 d. (šeštadienį) Clevelande Simfonijos Orkestro koncertinėje salėje — Severance Hall, 11001 Euclid Ave., Cleveland, Ohio. Tai bus 1,002-sis čiurlioniečių koncertas. Turėtume iš anksto rezervuoti vietas, įsigydami bilietus sau, savo viešnioms ir svečiams, o taip pat paskatindami ir visus kitus šiame įspūdingame koncerte dalyvauti.

Bilietai kainos: 6 dol., 5 dol. ir 4 dol. asmeniui, studentams 2 dol. Bilietai užsakymus paštu ar telefonu priima: H. Bankaitis, 4320 W. 211th St., Fairview Park, Ohio 44126, tel. 333-3780.

Bilietus galima įsigyti ir Patria prekyboje pas p. Gaidžiūną, Baltic Delicatessen, pas p. Urbonavičienę arba Lietuvių Namuose, kurių telefonas yra 531-2131.

Gražiausiai pagerbsime Čiurlioniečius ir jų vadovybę, jeigu koncerto dieną erdvi Severance Hall bus užpildyta lietuvių ir amerikiečių publikos. O tai galime pasiekti, jeigu stengsimės visi kartu ir kiekvienas atskirai.

Įsidėmėkite koncerto datą ir įsigykite bilietus iš anksto — geriausia jau dabar!

ORGANIZUOJASI JŪROS ŠAULIAI

Žalgirio šaulių kuopa, išaugusi į stiprų tautinį-kultūrinį vienetą, jau viršijo 50-ties narių skaičių. Vandens sporto mėgėjų paskatinta, kuopos valdyba įsteigė Jūros šaulių sekciją, kurioje jau buriasi jūreiviškos dvasios vyrai ir merginos. Jau turi puikų laivą ir patyrusius vadovus. Kuopos val-

dyba kviečia į šią sekciją jungtis visus ir visas, kuriuos traukia vandens sporto ir laivininkystės džiaugsmas. Įstojimo reikalu kuopos valdyba prašo kreiptis į kuopos išdininą šaulį A. Karsoką arba kuopos pirminką šaulį A. Mikulskį, asmeniškai ar telefonu.

Neseniai įsteigta ir šaulių Rėmėjų sekcija, kuriai vadovauti sutiko ats. leit. Jurgis Malskis.

Be to, kuopoje veikia judri šaulių Moterų sekcija vadovaujama šaulės Onos Mikulskienės, kurioje veikia spaudos būrelis, vad. sesės J. Budrienės ir meno ratelis, vad. sesės G. Karsokienės. Taip pat veikia ir šaudymo sekcija, vad. J. Mulio ir teatrinio meno ratelis.

Kuopos valdyba džiaugiasi darnia veikla ir sparčiu kuopos narių gausėjimu. (a)

• Adomo Galdiko kūrinių apžvalginė paroda paskutinį kartą Clevelande bus rodoma kovo mėn. 15-16 dienomis Naujosios parapijos salėje, 18022 Neff Rd., Clevelande. Parodos atidarymas bus šeštadienio vakare 7:30 val. Po programos parodos lankytojai bus pavaišinti. Atsiveskite ir savo svečių — amerikiečių. Sekmadienį paroda atidara nuo 11 iki 5 val. vak.

Rengėjai

• ALT S-gos Clevelando skyriaus 25 metų sukakties minėjimas įvyks š. m. balandžio 20 d. 4 v. p. p. Lietuvių Namuose. Prieš tai 2 v. p. p. tose pačiose patalpose šaukiamas skyriaus susirinkimas. Visi nariai ir priėjusieji maloniai kviečiami dalyvauti.

• Hopkins tarptautiniame aerodrome nuo kovo 17 d. atidaromas pašto skyrius (šalia Gift Shoppe ir U.S. O.), kuris atliks visas pašto operacijas ir bus atidarytas kasdien nuo 8:30 val. ryto iki 8:00 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8:30 val. ryto iki 3 val. p. p.

IŠ LB SPAUDOS VAJAUS

• J. Šlajus, Brighton Parko Apylinkės pirmininkas, praneša, kad LB Spaudos

KAS IR KUR

MIRĖ

"SPRING STREET JOE"

Šitokia antraštė Los Angeles Times pranešė apie Juozo Kazimiero Jono Damausio mirtį. Šis spalvingai besirėdęs žmogus buvo kilęs iš Conn., užaugęs New Yorke ir atsiradęs Los Angeles 1965 m. Jis neturėjo namų, vaikščiodavo išsikaisęs papuošalais, su savimi vis stumė vežimėlį pilną gerokai nunešiotų drabužių, rinkdavo nuo gatvių šiukšles, miegodavo gatvėse bei namų tarpdūriuose. Šis keistuolis lietuvis buvo rastas miręs širdies priepuoliu 1975 m. sausio 31 dieną, sulaukęs 52 m. amžiaus. "Kaip tau patinka gyventi gatvėse?", neseniai jis buvo paklaustas. "Well, there's no business like show", jis atsakė.

• A. a. Andrius Rylškis po sunkios ir ilgos ligos mirė kovo 4 d. Hot Springs,

Vajaus proga iš apylinkės kasos buvo paaukota spaudai \$530.00. Paskirstyta sekančiai: Pasaulio Lietuviai — \$150.00, Jaunimo Centro žinioms — \$80.00, Darbininkui — \$75.00, Dirvai — \$75.00, Draugui — \$75.00, Eglutei — \$50.00, Keleiviui — \$25.00.

Tai tikrai gražus pavyzdys visoms apylinkėms.

• Grand Rapids Apylinkė, per pirmininką Vytautą Jonaitį, prisiuntė LB Krašto Valdybai \$57.00 auką spaudai, surinktą iš apylinkės narių vartojant specialiai paruoštus aukų lapus. Draugui — \$28.00, Dirvai — \$18.00, Lietuviai — \$9.00, Moteris — \$2.00.

• Iš Baltimorės Apylinkės, per Pietryčių apygardos pirmininką Kęstutį Česonį, gauta dvi naujos prenumeratos mūsų spaudai.

• Aušra Gečytė, spaudos platintoja iš Philadelphia, gaudama dvi prenumeratas iš J. Viesulienės, viršijo \$200.00 sumą prenumeratoms ir aukoms rinkti, tuo būdu laimėdama Krašto Valdybos skirtą premiją. (rė)

Ark. Velionis buvo gimęs 1897 m. lapkričio 30 d. Rusijoje, buvo mokytojas ir karininkas. Velionis dar prieš mirtį parašė atsiminimus, kurie buvo neseniai išleisti "Fragmentų iš praeities miglų" vardu.

• Kun. Vaclovui Martinui, šv. Kazimiero parapijos Providence, R. I., klebonui š. m. balandžio mėn. 24 d. sukanka 40 metų kai įšventintas kunigu.

Providence Lietuvos Vyčių 103 kuopa sudarė Komitetą, kuris šią sukaktį paminės sekmadienį, balandžio 27 d., Providence, šv. Kazimiero bažnyčioje ir salėje. Šv. Mišios, dalyvaujant vyskupui Louis E. Gelineau bus laikomos 10:30 v., o po jų 12 val. parapijos salėje įvyks banketas su menine programa.

Lietuvos Vyčių Centro ritualo komisija suteiks kun. Vaclovui Martinkui Vyčių Organizacijos ketvirtą narystės laipsnį dėl jo nuopelnų lietuvių reikalams.

Providence Vyčiai nuširdžiai kviečia visus dalyvauti ir tuo pagerbti sukaktuvininką kun. Vaclovą Martinkų.

• Los Angeles Daumanto šaulių kuopos nauja valdyba buvo išrinkta vasario 23 d. šios sudėties. pirm. Kazys Karuža, vicepirm. Vladas Gilyš, sekr. Jurgis Uksas, išd. Jonas Janušauskas, jaunimo vadovas Bronius Stančikas, moterų vadovė Ona Orlovienė ir parengimų vadovė Danutė Kaškelienė; Priežiūros komisijos pirm. Antanas Razutis, sekr. Antanas Galdikas ir narys Jonas Bričkus; Garbės teismas išrinkti plk. Sereika, Stasys Paltus ir Liaukadija Stadalninkienė; korespondentais Grigas Valančius ir Justinas Naujokas.

• Dr. A. Pustelnikas, Chicagoje, Dirvai paremti atsiuntė auką 20 dol. Ačiū.

• Inž. Juozas Butkus, Woodhaven, N. Y., Dirvai paremti atsiuntė auką 10 dol. Ačiū.

• Dail. Adomo Galdiko du kūrinius įsigijo Vatikano muziejus. Vienas — aliejum tapyta lietuviška koplytėlė

7 DIENOS ČIKAGOJE...

(Atkelta iš 8 psl.)

Gintaro koncertu bus toks susidomėjimas, kad net salė bus per maža. Pasitikėjimas P. Petručio renginiais visuomenėje yra didelis. Gi Toronto jaunimo Gintaro ansamblis yra visos lietuvių išeivijos pažiba. Ansamblį nekartą pasirodymams yra siuntusi ir Kanados daugiakultūrinė ministerija.

• KAI Chicagoje įsisteigęs Spaudos klubas praėjusių metų Naujienų lapkričio 5 d. nr. mane apkaltino už "agitpropinę propagandą" Dirvoje ir žadėjo vėliau net paskelbti sprendimą, žmona man patarė nueiti pas tėvus jėzuitus ir atlikti išpažintį, nes ko gero Spaudos klubas gali paskelbti net mirties sprendimą... Po ilgo laukimo sprendimas pasirodė Naujienų š. m. kovo 2 d. nr. Manęs nenuteisia, bet tik pareiškia nepasitenkinimą "pasityčiojimu iš tų lietuvių, kurie sako tiesą, kad šių dienų okup. Lietuvoje gyvenimas yra sunkus..." Ką gi aš parašiau? Parašiau, kad į laisvę nušokęs muz. Al. Jurgutis pirmojoje spaudos konferencijoje Chicagoje pirmiausia paprašė konkretaus dalyko: padėti jam atsiimti žmoną iš Lietuvos. Reiškia, atsiimti ją iš vergijos, iš sunkaus gyvenimo. Jei Spaudos klubas protestuoja prieš šį sakinį, tai atrodo, jog jie pripažįsta, kad Lietuvoje nėra vergijos, kad ten gyvenimas nėra sunkus. Dar kartą noriu pabrėžti, kad su Spaudos klubu nebūčiau ejęs į jokią polemiką, jei jų nebūtų paliestas jokių dėmių neturįs Dirvos vardas.

kapinaitėse, kitas abstraktinė tempera.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

FREE... SUPER GIFTS AT SUPERIOR SAVINGS!

RCA 17" Color TV for Certificates of Deposit

Limited offer while supply lasts.

- Deposit \$1,600, 4-year maturity and get the TV set now.
- Deposit \$2,500, 29 months maturity and get the TV set now.
- Deposit \$5,000, 14 months maturity and get the TV set now.

TELEVISIONS BASED ON DISCOUNT CERTIFICATES. Penalty is imposed for early withdrawals.

Open a new account or add to your present Savings Account and get 5 1/4% daily interest PLUS...

Corning Ware 9-inch Pie Plate for a deposit of \$250 or more.

Irvinware's Gourmet Susan for a deposit of \$500 or more.

Corning Ware Petite Fours Set for a deposit of \$1,000 or more.

Deposits must remain at least one year.

Also available are 7 1/4% C.D.'s for 6-year maturity in \$1,000 units.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th Street

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Avenue

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Avenue

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road (near Green)

Aplankykite lietuvišką krautuvę Parmoje.

Geriausi maisto produktai, vietiniai ir importuoti. Didelis pasirinkimas sūrių, dešrų ir mėsos

MEAT MART INC.

Savininkas V. JANONIS

10405 Pleasant Valley & York Rd.
Parma, Ohio
Tel. 845-4935

Krautuvė atidaryta pirmad. iki ketvirtad. 9-7 v. v.
Penktad. 9-9 v. v. Šeštad. 9-6 v. v.
Sekmadi. 10-3 v. p. p.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAĮ VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

A.A. Zinaida Šukienė su dukra Lilija, tarptautinė operų soliste, prieš išvykstant iš New Yorko į Muencheną 1972 metais. L. Tamošaičio nuotrauka

MIRĖ AGRONOMĖ ZINAIDA ŠUKIENĖ

Kovo 2 dieną, Muenchene, Vokietijoje mirė Zinaida Šukienė-Grabauskaitė ilgesnį laiką gyvenusi New Yorke, kur jos dukra Lilija pastoviai buvo įsikūrusi kaip Metropolitan operos solistė. Prieš porą metų ji sudarė sutartį su Europos operomis ir įsikūrė Muenchene kartu išvyko ir jos mamytė. Velionė buvo baigusi 1934 m. Dotnuvos žemės ūkio akademiją ir priklausė Korp! Jaunoji Lietuvai.

Pranešu draugams ir pažįstamiems, kad š. m. kovo 2 d., sekmadienį, mirė mano mylima motina

A. A.
ZINAIDA ŠUKIENĖ,
gim. GRABAUSKAITĖ.

Norinčius Velionę prisiminti, prašyčiau aukoti šv. Mišioms ar kitam lietuviškam reikalui.

Lilija Šukytė

Aktorei ir režisorei

A. + A.
DALIAI

ŠIMOLIŪNIENEI-JUKNEVIČIŪTEI

mirus, vyrui SAULIUI ŠIMOLIŪNUI, motinai p. J. JUKNEVIČIENEI, uošviams — STASEI ŠIMOLIŪNIENEI, STASIUI ŠIMOLIŪNUI bei kitoms jos giminėms ir draugams reiškiamė gilią užuojautą

Elena, Vytautas ir Antanas
Musteikiai

A. + A.

VANDAI MAŽEIKIENEI

mirus, vyrą ANTANĄ, Lietuvos Bendruomenės Tarybos narį, dukterį ILMARĄ, sūnų TOMĄ užjaučiame ir drauge

liūdime

JAV LB Taryba

• Dr. Jonas Balys, iš Washingtono, D. C. š. m. balandžio 10 d. pakviestas į Kolumbijos universitetą New Yorke skaityti paskaitą apie lietuvių tautosakos tyrimus ir veiklą po 1940 m.

• Birutė Sidzikauskienė su savo mamyte ponija Stefanija Skučiene iš New Yorko išvyko į Floridą nuolatiniame apsigyvenimui, kur ji įsigijo namus Pampano Beach.

• A. Smetonos monografijos, A. Merklio parašytos ir ALT S-gos išleistos, dar yra likę nedidelis skaičius. Kaina \$12.50. Norintieji įsigyti gali kreiptis į K. Pocių, 3908 Fir St., E. Chicago, Ind. 46312.

• Algirdas Gustaitis, gyv. Los Angeles, Calif., įstojo į Vilties draugiją, įnešdamas 10 dol. Sveikiname naują viltininką.

• LB Grand Rapids apylinkei, spaudos vajeaus proga, Dirvai paskirus 18 dol., nuoširdžiai dėkojame.

• Jonas švoba, ALT S-gos Detroito skyriaus pirmininkas, padidino savo įnašą Vilties draugijoje, atsiųsdamas 25 dol. Ačiū.

Chicago

TAUTINIŲ NAMŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Š. m. kovo mėn. 15 d. (šeštadienį), 4:30 val. p. p. Lietuvių Tautinių Namų salėje, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje, Ill., šaukiamas Lietuvių Tautinių Namų narių metinis susirinkimas.

Susirinkimo darbotvarkėje: Pereito metinio susirinkimo protokolas; Lietuvių Tautinių Namų Valdybos pranešimas; Diskusijos dėl pranešimo; LTN direktorių rinkimai; Einamieji reikalai.

Susirinkime balso teisę turi tik LTN nariai, įmokėję nemažiau \$100.00. Tačiau susirinkime dalyvauti ir savo pasiūlymus reikšti, kviečiami visi Chicagoje lietuviai.

Susirinkimui pasibaigus, 7 val. vak. visi susirinkimo dalyviai kviečiami vakarienei. Vaisėse prašoma dalyvauti su savo artimaisiais ir bičiuliais. Vaisių programą praves Zita Kevalaitytė-Višokienė. Vaisės \$5.00 asmeniui. Prašoma iš anksto registruotis Tautiniuose Namuose, tel. 778-9878 vakarais nuo 5 val. vak. arba tel. 778-7707 (B. Kasakaitis), 523-0227 (J. Andrašius).

• LB Brighton Park apylinkei, spaudos vajeaus proga, Dirvai paskirus 75 dol., nuoširdžiai dėkojame.

Didžiam kraštotyriminkui, Červėnės kankiniui,

A. A.

Prof. IGNAI KONČIUI

mirus, sūnų LIUDĄ su šeima, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

Ona ir Kazys
Bačauskai

Mylimai mamytei

A + A

ONAI LYDEKAITIENEI

Vilniuje mirus, jos dukteris JULYTĘ KLIMAITIENĘ su šeima ir IRENĄ BALČIŪNIENĘ Lietuvoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Kamaitiai
Ona ir Juozas

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

Toronto lietuvių Gintaro ansamblio dainininkės, vadovaujamos D. Garbaliuskienės. Iš kairės P. Ellers, V. Pilipavičiūtė, Ž. Šilinkaitė, A. Klūbingaitė, D. Lazauskaitė ir R. Dilkutė.

• DIENRAŠČIO Draugo "Spyglių ir dyglių" skyriuje neseniai atspausdinta satyra, kur apdainuojamas Pirmyn choras, kaip neturintis priešų ir visus jungiantis. Nenuostabu, kad 66-tuosius metus gyvuojančiam Pirmyn chorui, vadovaujamam JAV gimusio muz. K. Steponavičiaus visų kartų bei pažiūrų lietuvių reiškia savo simpatijas už ilgą muzikinę veiklą, už lietuviškos dainos puoselėjimą. Paskutinių šešerių metų bėgyje Pirmyn choras vis pastato kurią nors tarptautinę operetę su simfoniniu orkestru. Dirvoje gal ir nevertėtų šio choro pasirodymams skirti per daug vietos, nes choras nei skelbimais nei aukomis, berods, šio laikraščio neparemia. Bet vis dėlto sentimentas, kurį Pirmyn chorui rodo daugumas lietuvių, verčia neprabėgti pro jo pastatymus užmerktomis akimis. Antra vertus, šių metų operetė "Meilės daina" — kompozitorių Schuberto - Rombergio III veiksmų kūrinys, gal buvo vienas iš pačių įspūdingiausių Pirmyn choro pastatymų. Klausytoją intriguoja ir pats operetės turinys, nes jame vienas pagrindinių veikėjų yra komp. Fr. Schubertas. Tam jautrios sielos pasaulinio garso muzikui nesiseka meilėje (Schuberto rolę puikiai atliko seniai koncertuose bei scenoje bemaitytas solistas

Br. Jančys), jo mylimąją Mitzi (Kristiną Mileritūtę) nukonkuruoja Schuberto draugas baronas Schoberis, bet Schubertas žino, kad "jo muzika lieka jam ištikima, amžinai jo..." Jis rašo naujus kūrinius vidinėje kančioje, kol ji užgula liga ir visiškai jėgų išsekimas (regis, šios scenos Br. Jančiui buvo pačios sunkiausios). Tragedija, bet kartu ir meninė didybė alsuojančiam III operetės veiksmui pas nusiūpusį Schubertą atvyksta Mitzi jo atsiprašyti, atvyksta draugai ir artimieji, net visas choras. Ir taip jau silpnas Schubertas, nuvargintas dienos išgyvenimų, užsūnsta. Staiga išgirsta dangiškos muzikos garsus ir dar bando juos užrašyti. Tačiau paskutinės jėgos jį apleidžia, jo ranka nebeišlaiko plunksnos ir kompozitorius miršta. Uždanga leidžiasi, publikos akis spaudžia ašaros ir kartu neapčiuopiama meninio didybės: nebėra žmogaus, bet lieka skambėti jo muzika, jo kūriniai ne tik vienai tautai, bet visam pasauliui. Kaip žinia, "Meilės daina" esmėje parašė Rombergas, gausiai panaudodamas Schuberto muziką. Todėl operetės autoriais minimi abu kompozitoriai. Šalia muzikinės operetės dalies, kur labiausiai išryškėjo pats choras, taip pat solistai Alg. Brazis, K. Mileritūtė, D. Kutčienė, V. Liorentas ir kiti, iškilio ir vaidybinis-draminis aspektas, kur ryškiai išsiskyrė R. Stakauskas, J. Laurušonis, J. Aleksūnas ir eilė kitų. Vokalinėje dalyje vienos iš gražiausių vietų buvo I veiksmo kvartetas (V. Liorentas, J. Aleksūnas, V. Lazauskas, A. Brazis). II veiksmo K. Mileritūtės ir A. Brazio duetas, o taip pat chorinės vietos bendroje scenoje ir užkulisėje. Pirmyn choro paruošta operetė "Meilės daina" yra toks kūrinys, kurį turėtų pamatyti ir kitų didesnių kolonijų lietuviai. Nes, kaip minėjau, tai tikrai širdį pagaunantis veikalas. Pats pastatymas tradicinis, be jokio, nors ir mažiausio, avangardinio antspalvio. Tuo atveju naujų kū-

rybinių polėkių ieškotojui pastatymas gali atrodyti ir kiek nuobodus, bet tai atsveria operetės turinys savo gilia prasme ir kažkaip užpildo aną susidariusią avangardiškumo tuštumą. "Meilės dainos" operetė buvo pastatyta kovo 1 ir 2 d.d. Marijos aukšt. mokyklos salėje ir ją matė per 2,000 žiūrovų. Gaila, kad dėl operetės negalėjau dalyvauti premijos įteikime rašyt. B. Pūkelevičiūtei, kurios sceninius pastatymus, filmus, knygas bei straipsnius su dėmesiu seku ir reiškiau jai pagarbą už tikrąjį meną literatūros, teatro ir filmo horizontuose.

• MARGUČIO vadovas P. Petrutis, pilnas užmojų bei kūrybinės iniciatyvos, Chicago ir aplinkinių lietuviams vėl ruošia staigmeną. Jo pastangomis kovo 22 d., šeštadienį, į Chicago atvyksta Toronto jaunimo "Gintaro" ansamblis ir duos koncertą Jaunimo-centro didž. salėje. Gintaro ansamblis įsteigtas Toronte 1955 m., šiemet švenčia 20 m. sukaktį. Ansamblio tarpe net 150 dalyvių. Tas jaunimo meninis vienetas yra plačiai apkeliaujęs pasaulį: šoko New Yorko ir Montrelio tarptautinėse parodose, visose keturiose lietuvių tautinių šokių šventėse, koncertavo kuone visuose didesniuose Kanados miestuose, gastroliavo Anglijoje, Vokietijoje ir Austrijoje. Ansamblui šiuo metu vadovauja jauni žmonės R. ir J. Karasiejai. Prieš metus viešint Toronte, teko Karasiejus susitikti ir plačiau pakalbėti. Rita Karasiejienė yra Kanadoje gimusi lietuvaitė, bet su savo vaikais kalba tik lietuviškai. Abu su vyru visą laisvalaikį aukoja lietuvių jaunimui, ypač Gintaro ansamblui. Į Chicago atvyks ne visas ansamblis, bet vyresniųjų grupė — 50 žmonių. Programoje bus tautiniai šokiai ir dainos, palydint jų pačių 12 asmenų orkestrui. Orkestrui vadovauja taip pat jaunosios kartos muz. J. Govėdas, o dainininkėms — D. Garbaliuskienė. Tikimasi, jog (Nukelta į 7 psl.)